

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem bocsátható

XL. évfolyam

6. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1934. évi január 10

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott úján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK MAROSVÁSÁRHELYT!

A polgár átalakulása

Irtá: LIGETI ERNŐ

A német jobboldali forradalom jelkép-tanába most belecsuszott a legszürkébb és a jelképezésre legalkalmatlanabb fogalom is: a polgár. Szegény polgár, egyedül ő volt az, aki fűtött a szimbólumokra, nem törődött azzal, hogy tömegmegnyilatkozásainál tetszetős rituálékat dolgozzon ki. Makacsul hitte, hogy a parlamentarizmus, a választójog ugy is jó, ha nem kerít nagy feneket neki; lenézte, ha valaki magyarázgatta neki: a szuggesztívitásnak hatásos eszközei szunnyadnak egy köszöneti formában, ingviselésben, emblémában vagy uniformisban, s ha nem alkalmazkodsz a politikai divatokhoz, akkor véged van. Mert ha igaz is, hogy egy társadalmi osztály előbbutóbb a nyakát törí ki, ha nem él bölcs józansággal annak a gazdasági rendszernek alkalmazásával, amelynek történetesen a birtokában van, a nyakát törheti ki akkor is, ha előkelően figyelmen kívül hagyja a gazdasági objektív tényezőket kívül — mint amilyen a történelmi materializmus — bizonyos „szubjektív” történeti koefficienseket.

A német nemzetiszocialisták kitapasztalták a szélsőséges tanok tömegpszichológiai erejét és német alapossággal tul és szárnyalták mestereiket. A nemzetiszocialisták szeretik mozgalmukat „polgári” mozgalomnak megjárni. E mozgalom azonban, ha mindjárt a német polgárság bizonyos lényegét veszítette töredékeit szívtá fel magába, megszünt a hagyományos értelemben vett polgárság ügye lenni. A polgár fogalma mögött azonban valami homályos hagyomány- és életértartalmakot éreznek és innen van az, hogy cím és ranglistájukat most felduzzasztják a Bürger rangot, külön jegyzékbe, egy újszerűtől góthai almanachba vetik fel őket. Állások betöltésénél előnyben részesülnek. Privéligizáltak. Mondanunk sem kell, hogy polgárok csak árjak lehetnek.

A nemzetiszocialisták a nemzetiszocializmus ideológiáját olvassák belé a Bürgerlicheitba, Thomas Mann, a nagy polgári szószóló mindenestire mást értett alatta. Mást az osztályharc emberei is, akik természetesen valamelyes osztálytudatot tulajdonítanak a polgári gondolatnak, amely azonban csak egy bizonyos vonatkozásban: társadalom, egy másik és talán mélyebb megfogalmazásban: emberszemlélet, amely — lehet a nem polgári egyének, akár szocialisták is, — magukénak vallhatnak. Hogy félre ne értecsünk: a szó nomenklaturája valóban közhelyeszerűen annak az elmentének felel meg, amellyel a proletariátus saját gazdasági harcának kiharoztatásával ügyekszik érzékeltetni és megfoghatóvá tenni azt, ami nem proletariátus és szembehelezkedik vele. De talán nem önkényes, ha a polgárság világképe alatt valami szellemi és értünk. Az osztályharc tudata nem feltétlen alkotó elem a polgárság világképének.

A nemzetiszocialisták a nemzetiszocializmus ideológiáját olvassák belé a Bürgerlicheitba, Thomas Mann, a nagy polgári szószóló mindenestire mást értett alatta. Mást az osztályharc emberei is, akik természetesen valamelyes osztálytudatot tulajdonítanak a polgári gondolatnak, amely azonban csak egy bizonyos vonatkozásban: társadalom, egy másik és talán mélyebb megfogalmazásban: emberszemlélet, amely — lehet a nem polgári egyének, akár szocialisták is, — magukénak vallhatnak. Hogy félre ne értecsünk: a szó nomenklaturája valóban közhelyeszerűen annak az elmentének felel meg, amellyel a proletariátus saját gazdasági harcának kiharoztatásával ügyekszik érzékeltetni és megfoghatóvá tenni azt, ami nem proletariátus és szembehelezkedik vele. De talán nem önkényes, ha a polgárság világképe alatt valami szellemi és értünk. Az osztályharc tudata nem feltétlen alkotó elem a polgárság világképének.

Még mindig tisztázatlan Titulescu személyi ügye

Cegujabb jelentések a belpolitika eseményeiről

Bukarest, január 9

A Tatarescu-kormány, amely — amint megírtuk — a pártelnökké választott Bratianu Dinu személyének kivételével a volt Duca-kabinet tagjaiból áll, pénteken este 6 órakor tette le az esküt ünneplés keretében a színeken Foisorkastélyban. Az eskütel előtt Tatarescu miniszterelnök beszédet intézett az uralkodóhoz, ezeket mondva:

— Ez a kormány folytatása annak a kormánynak, amelynek élén a Felséged és az ország szolgálatában éleste Duca G. Jon állott, az az ember, aki a miniszterelnökségtől véres uton a történelembe ment át. Ennek a kormánynak a programja ugyanaz, amelyet Felséged már jóváhagyott s amelyet az ország is szentesített legutóbbi törvényes megnyilatkozásában. A

— Ennek a programnak a megvalósítása nyugalmat és békét kíván meg, hogy a kormány erőfeszítései, együttesen az ország erőfeszítéseivel kizárólag arra az újjáteremtési és építő munkára legyenek összpontosíthatók, amelyet az idő parancsoló szükségessége követel.

— Ezért Felséged kormánya rendíthetetlen akarattal tudni fogja fenntartani a belső rendet s egyidejűleg a román lelkiismeret segítségével el fogja érni minden igazságos beszűntetését és minden gyűlölködés leszerelését. Mint építő és békéltető kormány, szoros egységben a trón körül, odaadással és lelkesedéssel fogjuk teljesíteni azt a küldetést, amelyet Felséged bízalmán ruházott. Isten éltesse Felségedet.

Polgárnak lenni: nemcsak védeni a magántulajdont, de polgári szemmel nézve a világot, polgárilag bölcselkedni és polgárilag cselekedni. Sőt tovább megyünk: polgár lehet valaki anélkül is, hogy a magántulajdon feltétlen védelmezője lenne. Am, hogy egy fogalmat ne önönmagával magyarázzunk, a polgári gondolkodás-móddhoz hozzátartozik például, hogy a polgár evolúcióban hisz ott, ahol a másik revolúcióban, a célok fair playában ott, ahol a másik a hatalomban, vagy még egyszerűbben: az erőszakban. Egy zsidó kereskedő szimplista naivitással fejezte ki magát előttem, a mikor kölcsönösen jó kívánságainkat fejeztük ki egymásnak az elkövetkezendő évre. Tudja, szerkesztő ur, — mondotta — mi zsidók nem akarunk mást, csak békét és békét és békét, háromszor is hangsúlyozva, mint Montecuccoli azt a bizonyos valamit, ami a háború folytatásához szükséges. Amit ez a jámbor zsidó mond, ugyanazt mondja a polgár még akkor is, ha árja, (nem Németországban) ezt mondja a gondolkodó és a művész is, ámbátor el kell ismernünk, a békeakarásnak nagyon is különböző árnyalataival. De meztelen leegyszerűsítésében ezt akarta az egész XIX. század is és ezért formulázta meg a polgári szemlélet egyik kiváló buvárlója, hogy „a polgárság világnézete a modern ember viágnézetével esik egybe”. A békeévek modern

Segítsen bennünket az Isten.

Károly király a következő szavakkal választotta a miniszterelnök beszédére:

Miniszterelnök ur, miniszter urak!

— Ennek a kormánynak az eskütele számomra a mély elfogadás pillanata, mert hiszen senki — s legkevésbé én — gondoltam volna, hogy ilyen tragikus események idézhetik fel ezt az új eskütételt. A veszteség, amelyet az ország Duca Ion halálában szenvedett, — azt hiszem, kötelességem megmondani, — felbecsülhetetlen veszteség, mert ebben az emberben, aki egész életét a hazának és a román nemzet törekvéseinek szentelte, olyan barátot és munkatársat vesztem, a kiról beláttam, hogy nagy dolgokat művelhetett volna ebben az országban.

Amint a miniszterelnök ur helyesen mondotta, önök folytatják Duca művét és programját. A munka, amelyet el kell végezniük, most nehezebb, de bízom felvilágosodott szellemükben, áldozatkészségükben és munkaképességükben.

Ahogy másfél hónappal ezelőtt mondtam, már nincs idő hia szavakra és elméletekre, hanem itt az ideje, hogy a politikai élet új akció-tempót kapjon és a gyors megvalósítások szakaszába lépjen.

Biztos vagyok benne, hogy valamennyien egyazon gondolattal és hazafias érzéssel telve, tudni fogják erőfeszítéssel helyreállítani a rendet az országban, megfékezni az elfajult állapotokat, s végrehozni azt a munkát, amely bizalmat öntsön az országba.

Ebben rejlik kormányzásuk alapja, a melyben tökéletesen bízom, tudva, hogy ezek az érzelmeim az önök lelkeiben is élnek. Ebben a munkában számíthatnak egész támogatásomra.

Az uralkodó beszéde mély benyomást tett. Ezután a király elbeszélgetett a miniszterekkel, majd a román koronarend nagykeresztjével tüntette ki Tatarescu miniszterelnököt.

A kormány tagjai pontban 7 órakor hagyták el különvonaton Színáját, ugyanakkor, amikor Titulescu már a fővárosba érkezett.

Titulescu ugyanis nem vett részt az eskütételen s neve nem is jelent meg az új kormány kinevezéséről szóló dekrétumban. Sem az övé, sem Radulescu Savel külügyi államtitkáré, aki köztudomásúlag legbizalmasabb munkatársa.

Tatarescu miniszterelnök szombaton délelőtti hosszasan tanácskozott a fővárosban Titulescuval, akinek személyével kapcsolatban még nem sikerült megoldani a kormányválságot. A miniszterelnök rámutatott arra, hogy kormánya a hagyományos külpolitikát óhajtja folytatni s ezért számít Titulescu közreműködésére. Titulescu kijelentette, hogy csak azután nyilatkozhatik a kormányba való belépését illetően, miután érintkezésbe lépett az uralkodóval.

Ebből kitűnik, hogy Titulescu csütörtökön még nem járt Színájában s ezáltal nem volt jelen a Tatarescu-kormány születésénél.

Az ügyvezető külügyminiszter szombaton két óras kihallgatáson volt az uralkodónál. Az audiencia eredményéről

ráciától, mint a saját gazdasági osztályába, vagy faji öntudatának hüvelyébe zárt bal, vagy jobboldali szélsőségestől. A polgár minden oldalról való elszigeteltsége mártíromságba kényszeríti őt, de ez helyzeti erő jelent a számára, mert a polgárnak szerencsére van türelme kívánni az ő napját. Hiszen ezért polgár. A türelem megint olyan erény, ami csak a polgárnak adatott meg.

A polgárok ősei is, akiknek története közel ötszáz évre nyúlik vissza, így gondolkoztak. A Bürger, a burzsoa nevéket nem a vártól kapták, ők azok a kereskedő és iparos népség voltak, akik a városban a békés napi munkának és családi életnek fészkeit igyekeztek lerakni. A rablólovagok és a folytonosan jövőmenő várurak idejében ők a szilárd tapasztéknak szánt városi elemet jelentették. A polgárság eredeti jelentéséhez térünk vissza, amikor nem látunk bennük másokat, mint fixpont-keresőket a katasztrófális nyugtalanságban.

De az új német „Bürger” elnevezést — amint ezt a rendelethez olvastuk — az árja-németek közül is elsősorban a nemzetiszocialista párt helyi vezetőségi tagjai, a rohamosztágyosok, rangidős vezetői, a politikai érdemeket szerzett hivatalnokok érik el. E rangot a forradalom szülte és a forradalom táplálja. A faji gögnék a rohamisakos póttartaléknak a jutalma.

Egyike a legkirívóbb blaszfémiaiknak

Tessék kívágni és eltenni!

3. sz. SZELVÉNY

a B. L. januári
regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab januári szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934. január havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

mindeddig nem szívargott ki semmi. Beavatottak szerint Tatarescu miniszterelnök vasárnap délnél és este újabb tárgyalást Titulescuval, hétfőn délelőtt pedig ismét Szinajába utazott, hogy véglegesen tisztázza a külügyi tárca kérdését az uralkodónál.

A nehézségeket nyilván az okozza, hogy Titulescu csak súlyos kikötésekkel hajlandó megmaradni a külügyminisztérium élén.

A miniszterelnök egyébként vasárnap délelőtt sorra látogatta kormánya kimagaslóbb tagjait s megtárgyalta velük a szélsőséges mozgalmakkal kapcsolatos tennivalókat.

Elhatározták, hogy a legszigorúbb intézkedéseket foganatosítják a rendező mozgalmaik teljes elfojtására.

A pénteken estére tervezett minisztertanács elmaradt. Ehelyett vasárnap délnél csak szűkebbkörű értekezlet volt a miniszterelnökségen. Tatarescu miniszterelnök, Franasovici közlekedésügyi miniszter, Inuletz belügyminiszter, valamint Budurascu és Maxim államtitkárok részvételével. Első rendes minisztertanácsát a kormány valószínűleg csak kedden tartja meg.

A bukaresti II. hadtest parancsnoksága pénteken rendeletet adott ki, amellyel betiltotta a Lumea Noua című lapot, a szociáldemokrata párt hivatalos sajtószervét.

Délután rendőri és csendőri karhatalommal megjelent a lap szerkesztőségében Pallade hadbiztos-kapitány, közölte a lap betiltását s lepecsételve a szerkesztőség helyiségeit, őrszemet állított az Izvor-utca 37 szám alatti népháznak ebbe a részébe.

A SZINAJAI MERÉNYLET NYOMOZÁSA

A hatóságok lankadatlan erővel folytatják a szinajai merénylet most már Bukarestbe áthelyezett vizsgálatát. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy a Duca elleni merénylet minden részletét Cantacuzino-Granicerul nyugalmazott tábornoknak, Zelea Codreanu Cornél helytartójának a lakásán be-szélék meg.

Ez a körülmény azonban nem zavarta a tábornokot abban, hogy titokban levelet írjon Ducának, amelyben felajánlotta, hogy elárulja a Vaszárda minden tervét, ha ezért mandátumot kap s megválasztják a képviselőház egyik alelnökének. — Ezt a levelet — amint a Dimineata jelenti — megtalálták a meggyilkolt miniszterelnök hagyatékában. A Vaszárda „kapitányának” helytartója tehát kétkulcsos magatartást tanúsított s a maga előnyére igyekezett terrorizálni és zsarolni a néhai miniszterelnököt és kormányát.

A rendőrségnek egyébként sikerült pénteken letartóztatnia a Vaszárdát egyik régóta bujkáló vezetőjét, Stelescu volt képviselőt. A vaszárdista ügyvéd feleségét a fővárosi rendőrség napokkal előbb őrizetbe vette s az asszony pénteken végre bevallotta, hol rejtőzik a férje. Franculescu sziguranca-felügyelő vezetésével nagyobb rendőrszaksasz szállt ki a megadott címre, a Slucereasa-utca 97 szám alá, ahol éppen ebéd közben ültök rajta Stelescu ügyvéd. A titkos lakáson egy másik vaszárdistával és annak feleségével, egy tanítónővel rejtőzködött.

Bár zsebében töltött revolver volt, a nagy rendőrség nem fejtett ki ellenállást, hanem minden további nélkül megadta magát. A rendőrprefektúrán Franculescu inspektor, az ilfovi törvényszék egyik ügyészének jelenlétében rögtön megkezdte Stelescu kihallgatását, amelynek eredménye eddig ismeretlen.

Más beállítás szerint Stelescu letartóztatása a következőképpen történt:

Amikor a kormánypart központi bizottsága csütörtökön este elnökválasztó ülését tartotta, a klub előtt összeverődött tömegben a detektíveknek feltűnt egy szakállas és fekete szemüveget viselő fiatal ember. Egyikük felismerte s ezután állandóan szemmel tartották, s nyomába szegődtek. Így tudták meg, hol lakik. Jelentést tettek Franculescu szigurancafelügyelőnek s másnap — körülvéve a házat — letartóztatták.

Mialatt az ilfovi ügyészségen Stanescu vizsgálóbíró tovább folytatja a három merénylő kihallgatását, a II. hadtest hadbíróján is tart még a letartóztatott vaszárdisták és a velük rokonszenvező politikusok vallatása. Pomponiu ezredes, főhadbiztos, vasárnap este újból kihallgatta Nae Jonescu egyetemi tanárt, a betiltott Cuvântul főszerkesztőjét, akit — amint ismeretes — a gyilkosság után Szinajában tartóztattak le. Azonképpen ismét jegyzőkönyvet vett fel a főhadbiztos Nichifor Crainic-kal, a szintén betiltott Calendarul őrizetbe vett főszerkesztőjével is.

Hétfőn délelőtt aztán Cantacuzino-Granicerul nyugalmazott tábornokra, a Vaszárda helyettes parancsnokára került sor, majd Dragos Protopopescu hírlapíró, a Calendarul egyik főmunkatársát hallgatták ki.

A napokban szembesíteni fogják őket a merénylőkkel az ismételt vallomások alapján.

Különben Nae Jonescu újabb kihallgatásával egyidejűleg a katonai ügyészség megint házkutatást tartott a Cuvântul lepecsételt szerkesztőségében s a hadbíróságra vitetett onnan minden olyan kéziratot és írást, amely összefüggésben áll a Vaszárda terrorista tevékenységével.

A belügyminisztérium, saját kérelmére, harminc napra szabadságolta Stangaciú tábornokot, a sziguranca vezérigazgatóját. Szabadsága alatt Bianu Jenő alvezérigazgató helyettesíti. Azt hiszik, hogy a tábornok egyelőre nem tér vissza a sziguranca élére.

Mavrodí miniszterelnökségi államtitkár pénteken este nem lehetett jelen a Tatarescu-kormány együttes eskütételén s ezért hétfőn délelőtt ment Szinajába, hogy Tatarescu miniszterelnök jelenlétében az uralkodó előtt letegye új hivatali esküjét.

Assan ipar- és kereskedelemügyi miniszter, aki éppen december 29-ikén, Duca miniszterelnök meggyilkolása napján volt utban Páris felé s a merénylet hírére Aradról visszatért, hétfőn indult el újra a francia fővárosba, hogy folytassa a tárgyalásokat az állam külföldi hi-

Szépítsük meg szánkat szép fogakkal!

A DENTOL (szájviz, fogkrém, puder, szappan) tökéletesen fertőtleníti és nagyon kellemes ízű fogászati készítmény.

Pasteur kísérletei alapján készítik, pár napi használat után megerősíti a foghúst és szápadlást, a fogakat ragyogó fehérré teszi és megtisztítja a leheletet. Használata különösen ajánlatos dohányzóknak.

Használata után szánkban állandóan kellemes, üde ízt érzünk.

A DENTOL kapható minden gyógyszerárban, drogériában és nagyobb illatszertárban.

Ajándék: Ha beküldi a GEORGES VERGLAS cégnek, București, Str. Precupetii Vechi 1. sz. alá ezt a „Brassói Lapok”-ban megjelent hirdetést, rendesen felülbélyegezett borítékban, nevének és pontos címének feltüntetésével, teljesen ingyen küldenek Önnek egy mintacsomag DENTOL-t.

Szabadságolták a sziguranca vezérigazgatóját

A belügyminisztérium, saját kérelmére, harminc napra szabadságolta Stangaciú tábornokot, a sziguranca vezérigazgatóját. Szabadsága alatt Bianu Jenő alvezérigazgató helyettesíti.

Azt hiszik, hogy a tábornok egyelőre nem tér vissza a sziguranca élére.

Mavrodí miniszterelnökségi államtitkár pénteken este nem lehetett jelen a Tatarescu-kormány együttes eskütételén s ezért hétfőn délelőtt ment Szinajába, hogy Tatarescu miniszterelnök jelenlétében az uralkodó előtt letegye új hivatali esküjét.

Assan ipar- és kereskedelemügyi miniszter, aki éppen december 29-ikén, Duca miniszterelnök meggyilkolása napján volt utban Páris felé s a merénylet hírére Aradról visszatért, hétfőn indult el újra a francia fővárosba, hogy folytassa a tárgyalásokat az állam külföldi hi-

telezőinek megbízottaival, a pénzügyi szakértők kiküldésére vonatkozólag. Assan valószínűleg a pénzügyi szakértőkkel együtt, január második felében tér vissza az országra.

Slavescu eddigi pénzügyi államtitkárát hétfőn délnél iktatták be a pénzügyminiszteri székbe. A beiktatási ünnepségen elődje, Bratianu Dinu, nem jelent meg, ami bizonyos kommentárokról adott alkalmat.

ÚJABB VASGARDISTA LETARTÓZTATÁSOK

Brailában feltűnést keltett, hogy a rendőrség letartóztatta Neubauer mérnököt, a helybeli villamostársaság vezérigazgatójának a fiát, aki vezetőszeretpet játszott a vaszárdista mozgalmakban. Vele együtt őrizetbe vették a hatóságok Stan Mirceát, egy tekintélyes nagy-

kereskedő fiát is.

Amint a Lupta jelenti, Geo London, a világ-hírű riporter, a következő tudósítást küldte a párisi „Journal”-nak, amely azt szombati keltezéssel közölte:

„Az Ateneul-ból kijövet, a külügyminisztériumba tartva, veszem a hírt, hogy Bukarest környékén, a Bolintinba vezető országút mellett meggyilkolva találták a vaszárdisták egyik legvakmerőbb vezetőjét, Ciomottit, akinek kilétét csak az ujjlenyomataiból tudták megállapítani a hatóságok. Az ismert vaszárdistát több revolverlövessel terítették le, minden jel szerint saját elbarátai. A rejtélyes gyilkosság ügyében a hatóságok vizsgálatot folytatnak.”

A Lupta csak a Journal tudósítását közli, de közelebbi részleteket nem tud hozzáfűzni.

Nem tisztul a külpolitikai láthatár

Simon angol külügyminiszter visszaérkezett Londonba

London, január 9

Sir Simon külügyminiszter, mint röviden jelentettük már, még szombaton este visszaérkezett Londonba. A külügyminiszter nem utazott el sem Bécsbe, sem Berlinbe, bár elutazása előtt szó volt arról, hogy amennyiben szükségesnek látná, ezeket a fővárosokat is megátogatja.

Ugy látszik, a Mussolini-val való tárgyalásai nem vezettek olyan eredményre, hogy erre a berlini és bécsi utra sor kerülhetett volna.

MacDonald miniszterelnök, aki vidéken tartózkodott, ugyancsak szombaton este visszaérkezett Londonba, hogy a külügyminiszter jelentését azonnal megahallgathassa.

Ezzel a külügyminiszteri jelentéssel kapcsolatban a Morning Post azt írja,

hogy Olaszország és Anglia e tárgyalások során egyetértettek abban, hogy a fegyverkezések korlátozása sokkal fontosabb, mint a Népszövetség reformjának kérdése és hogy Németországnak valóban igaza van, amikor a minimálisra csökkentett fegyverkezését emelni akarja.

Ugyancsak egyező vélemény alakult ki ateintetben is, hogy el kell ejteni a kérdés kapcsán felmerült lehetetlen terveket, így például a francia részről javasolt légügyi rendőrség megszervezésének tervét és azt a követelést is, amelyet Németország terjesztett elő akkor, amikor hadseregének létszámát 300.000 főben kívánta megállapíttatni. Ennél a pontnál a két politikusnak az a véleménye, hogy Németországnak meg kell elégednie 200 ezer főnyi hadsereggel.

Még egy leszerelési javaslattal áll Olaszország elő

A Morning Post jelentésével kapcsolatban az angol lapok azt írják, hogy

Olaszország ismét egy új leszerelési javaslattal áll majd a világ elé. A az új olasz leszerelési javaslat azt bizonyítja, hogy Sir Simon nem deferált az olaszok eddigi álláspontja előtt és így a kibontakozó megoldás az lett, hogy Mussolininek új leszerelési tervet kell készítenie.

Ezzel a leszerelési tervvel azonban — mondja a jelentés — Mussolini nem lép a nyilvánosság elé mindaddig, amíg Anglia hozzájárulását meg nem szerzi. Olaszország nem akar többé fiaszkót vallani.

Románia kérdése a Népszövetség pénzügyi bizottsága előtt.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága ma délelőtt hozzákezdett Ausztria, Magyar-

ország és Bulgária pénzügyi helyzetének megvizsgálásához. A bizottság munkaprogramjának egyik pontja

a romániai kérdés is. Ezalkalommal kell tárgyalni, hogy a Románia és a Népszövetség pénzügyi együttműködésének gyakorlati normái melyek legyenek.

Genfben egyébként híre jár annak is, hogy Franciaország e percben azon fáradozik, hogy Szovjet-Oroszországot rábírra arra, hogy az lépjen be a Népszövetségbe.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és eriedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc Józsé” keserűviz használata mellett visszaféjldnek.

Megszűnt a főiskolai diáksztrájk

Bukarest, január 9.

Amint emlékeztet, a Vaszárda betiltásával kapcsolatban közvetlenül a karácsonyi szünidő előtt sztrájk tört ki a bukaresti egyetemen, mire Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszter december 23-ika helyett már 18-ikán kiadta a vakációt.

A szünidő tegnap ért véget s hétfőn úgy a bukaresti egyetemen és főiskolákon, mint a vidékieken teljes rendben kezdődtek meg újra az előadások. A vakáció alatt történt eseményekre, valamint minden bizonnyal az ostromállapotra való tekintettel a diákok feladták a tiltakozó sztrájkot, amelyet, eredetileg, folytatni akartak. A tanintézetekben tökéletes a nyugalom és rend. Eddig semmi zavaró megnyilvánulás nem történt.

A bukaresti gyújtogatási botrány egyik gyanúsítottja a rendőrségen felakasztotta magát

Bukarest, január 9.

Beszámolt a B. L. arról, hogy a bukaresti Cordiana selyemgyárban pár héttel ezelőtt tűz ütött ki. A tüzvész teljesen elpusztította a gyárat és a hozzátartozó selyemárukkal megrakott raktárépületeket. A tűz által okozott kár mintegy 100 millió lejre tett ki.

A rendőrség által bevezetett nyomozás megállapította, hogy

a tüzet gyújtogatás okozta.

A gyújtogatást pedig maga a gyár igazgatója határozta el, hogy a biztosítási összeget megkaphassa.

Ezeknek a megállapításoknak az alapján a rendőrség letartóztatta a gyár igazgatóját és főtisztviselőit.

A legújabb jelentések szerint Scharf Aurel, a gyújtogatási ügy egyik főgyanúsítottja, hétfőn reggel

a prefektúra mellékhelyiségében, felakasztotta magát.

Azonnal meghalt. Az ügyben tovább folyik a nyomozás és így további szenzációs fejlemények várhatók.

BACILUSOK

veszélyeztetik — különösen járványok idején — egészségét. Védekezzen ezen kórokozók ellen Anacot pasztillák rendszeres használatával, amelyek — Formaldehyd tartalmuk által — fertőtlenítik a szájüreget és a légzőcsövet. Tubus Lei 37—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

A Stavinsky-szélhámosság izgalmi Párisban

A nagystilű szélhámos 180 politikus leleplezését igéri

Lemond-e a Chautemps-kormány?

Páris, január 9.

Mint előre látható volt, a bayonnei bankbotrány a francia kormány helyzetét is meg-ingatta. Dalimier gyarmatügyi minisztert az eddig lefolytatott vizsgálat annyira kompromittálta, hogy Chautemps miniszterelnöknek fel kellett szólni miniszterétársát arra, hogy mondjon le.

Dalimier a felszólítás ellenére sem mondott le tárcájáról. Azt állítja, hogy semmi köze sem a bank, sem pedig Stavinsky botrányához és ezért nem adja vissza politikai megbízatását. Chautemps a visszautasítás ellenére sem működhet azonban Dalimier-vel együtt és ezért minisztertanácsot hívott egybe, amely ugy döntött, hogy

Chautemps egész kormánya mondjon le.

Ilyenformán Dalimier is lemondani kényszerül. Párisi lapjelentések szerint semmi kétség, hogy Lebrun, a köztársaság elnöke, ismét Chautempst bizza meg a kormányalakítással, aki új kormányát úgy alakítja majd meg, hogy abban a kompromittált miniszter már helyet ne foglaljon.

Vannak olyan jelentések is, amelyek szerint ezalkalommal Chautemps szeretné Herriot-t is miniszteri tárcával megkínálni.

STAVINSKY FELESÉGE IS MEGSZÖKÖTT

Stavinskyt egész Európa rendőrsége keresi, de sehol sem találják. Vasárnap a rendőrség úgy értesült, hogy Stavinsky csak egyedül szökött meg Párisból, de felesége még mindig a fővárosban bujkál. A rendőrségnek az is tudomására jutott, hogy az asszony Simon név alatt az egyik párisi kis szállodában lakik. A detektívek azonnal ki is szállították a fogadóba, de az asszonyt nem találták már ott. Nesztét vette, hogy keresik és ugyancsak megszökött.

Más párisi lapjelentések szerint a Kanári-szigetek közelében Teneriffa mellett az egyik holland gőzösről a vízbe ugrott egy mentőőves férfi. Azt hiszik, hogy a gőzösről megszökött utas nem volt más, mint Stavinsky.

Újabb jelentések szerint Stavinskyt ma délelőtt letartóztatták. A lakásán házkutatást tartottak, de a házkutatás semmiféle pozitív eredménnyel nem járt, mindössze annyival, hogy az iróasztala fiókjában 40 ezer frank készpénzt találtak. Stavinskyt idevonatkozólag előadta, hogy ez a pénz az ő saját vagyona. A házasságkötés alkalmával ugyanis pontosan megállapították a házasságkötő felek vagyonaikat és azokat külön kezelték. Ez a 40 ezer frank az övé.

CHIAPPE RENDŐRFŐNÖK IS LEMOND

A Stavinsky-ügyben egyre erősebben kompromittálva van a párisi rendőrség főnöke, Chiappe is. Megállapítást nyert, hogy Stavinskynek nem egy alkalommal vendége volt a rendőrfőnök, aki különben is baráti viszonyt tartott fenn vele. A rendőrség egyébként igazolványt adott ki Stavinskynek, amelyben őt, mint hírszerző ügynököt, feljogosítja arra, hogy bárhol bárkit, ha szükségét látja, letartóztasson. Általában olyan volt a viszony Stavinsky és a rendőrség között, hogy a kormány ezen keresztül betekintést nyert a francia rendőrség korrupt szervezetébe és ezért úgy határozott, hogy a francia rendőrséget teljesen átszervezik. Természetesen ennek az átszervezésnek az

első feltétele, hogy a rendőrfőnök állásáról mondjon le.

STAVINSKY JELENTKEZIK ÉS BÍRÓSÁG ELÉ AKAR ALLANI

Az Action Francaise ma déli kiadása azt a szenzációs hírt közli, hogy egy ismert politikus útján Stavinsky jelentkezett a kormány-nál.

Stavinsky azt üzenete, hogy hajlandó polgári bíróság elé állni, ha a francia kormány garantálja, hogy semmi bántódása sem esik.

Ebben az üzenetében közölte Stavinsky azt is, hogy ebben az esetben átnyujtana azoknak a névsorát, akik a különböző családokban és szélhámosságokban közreműködtek. Ez a névsor — üzeni a fezőr — 180 előkező politikusnak és közéleti férfiaknak a nevét tartalmazza.

Dalimier gyarmatügyi miniszter egyébként változatlanul azon az állásponton van, hogy állásáról nem mond le.

Egyben hangoztatja, hogy nemcsak ő van az ügyben kompromittálva, hanem a közokta-

tásügyi miniszter is, aki Stavinsky különböző színház-mecénáskodásaival kapcsolatban súlyos szabálytalanságokat követett el.

A déli francia lapok szerint ma délelőttlopás, csalás és közpénzek eltulajdonításának vádjával válszelten letartóztatták Garat nevű képviselőt és letartóztatták Bayonne város polgármesterét is.

A biztosító társaságok hivatalos nyilatkozatot adnak ki ma, amelyben közlik, hogy ugy Bayonne város, mint az állam ellen kártérítési pert indítanak. A biztosító társaságok hivatalos nyilatkozatára Bonnet pénzügyminiszter azonnal válaszként és leszögezte, hogy az államot a Stavinsky-ügyből kifolyólag semmiféle obligáció sem terheli, mégis erkölcsi okokból Franciaországnak kártalanítani kell mindazokat, akik a Stavinsky-ügyből kifolyólag károkat szenvedtek. Ecélből Bonnet a parlament legközelebbi ülésén azt javasolja, hogy a költségvetésbe újabb 500 millió franknyi hitelt engedélyezzenek, kizárólag azzal a rendeltetés-

Genfi megállapítás szerint

Husz államban csökkent a munkanélküliség

Genf, január 9.

A népszövetség mellett működő nemzetközi munkahivatal most kiadott hivatalos jelentése szerint, amelyet az államok hivatalos közléseiből állítanak össze —

1933 év utolsó negyedében husz államban csökkent a munkanélküliség száma.

Ezek közé az országok közé tartozik Románia is, továbbá Magyarország, az Észak-amerikai Egyesült Államok, Németország, Japán, Jugoszlávia is.

Megkerült Bognár István koponyája is

Az alsógödi állomás épületében találták meg az alagi hentes fejét

Budapest, január 9.

A borzalmas alagi férjgyilkosság ügyében a vádhatóság nem tudta vádindítványát megszerkeszteni, mert a feldarabolt Bognár Istvának éppen a koponyája nem került még elő, már pedig az asszony vallomása szerint férjét koponyáján találta a fegyvergolyó. Az asszonyynak ezzel a vallomásával szemben olyan feltevések is voltak, hogy nem fegyverrel ölte meg férjét, hanem éles konyhakéssel nyakszirtén szurta és ez a szurás lett volna halálos.

A törvényszéki orvostani intézet a hulla felboncolása után azt a szakvéleményt adta, hogy a nyakszirten talált szurás nem olyan széles és mély, hogy az Bognár István halálát okozhatta volna és így már-már hitelt kellett adni az asszony vallomásának, amely szerint férjét valóban fegyvergolyó ölte meg. Az asszony úgy adja elő a dolgot, hogy Bognár István fegyvert fogott rá, mire ő ijedtében duny-bát dobott az urára. A dunyba „ütése” sütötte

el a fegyvert és a kiröppenő golyó ölte meg az urát.

Ma érkezett budapesti jelentések szerint Alsógöd vasuti állomásán, az állomási épület egyik félreeső helyén az egyik vasuti altiszt véletlenül ráakadt Bognár István koponyájára. A koponya szatyorban feküdt.

Kiemelték a koponyát és megállapították, hogy azon lövéstől származó seb van. A koponyán egyébként és alighanem kemény tárgy okozta sérülés is van.

A törvényszéki boncolásnak most már azt kell megállapítani, hogy a koponyán látható lövés iránya mit bizonyít: azt, hogy a fegyver véletlenül sült-e el, avagy, hogy megfelelő távolságból kapta az alagi hentesmester a lövést.

Bognár Istvánné eddig azt állította, hogy a koponyát a Dunába dobta.

A boncolás megdöbbentő eredménye. Újabb jelentés szerint a meggyilkolt

sel, hogy ebből a pénzből a károsultakat elé-gítsék ki.

A kormány egyébként a mai nap során az-iránt is intézkedett, hogy mindazokat, akiket hanyagság terhel azért, mert Stavinskyt futni hagyták, állásuktól felfüggeszték és bírság elé állítsák.

A kormány ezen intézkedéseit azért teszi meg, hogy ezzel is meggyengítse azt a parlamenti vihart, amelyet a Stavinsky-ügy kapcsán várni lehet.

BONCOUR HEYETT HERRIOT

Mint fentebb is jelentettük, a ma délutáni minisztertanácsnak kell eldönteni, vajjon Chautemps beadja-e az összkormány lemondá-sát. Már az első jelentésünk is megemlítette, hogy amennyiben Chautemps kormánya tény-leg lemond és újból megbízást kap, a minisz-terelnöknek az a terve, hogy a kabinetben Herriotnak is helyet szorít. Lapzártakor érke-zett jelentéseink szerint Herriot vállálja is a szerepet és ez esetben Paul Boncour lemonda-na külügyminiszteri állásáról, amelyet természetesen Herriot-val töltenének be. Boncour azonban nem esné ki a kormányból, hanem igazságügyminiszter lenne, míg a jelenlegi igazságügyminiszter, Raynaldi, a népjóléti tár-cát kapná.

Herriot is jelentkezett ma és az egyik párisi déli lap munkatársának kijelentette, hogy nem igaz az, mintha ő nem merne a Stavinsky-üggyel kapcsolatban beszélni. Ő csak az ellen tiltakozik, hogy az ügyet politikai üggyé da-gasszák, mert, meggyőződése szerint, az egész Stavinsky-botrány nem egyéb, mint a közér-kölcs válságának eredménye.

Bognár István koponyáját, amelyet az alsógödi vasuti állomás mellékhelyiségé-ben megtaláltak, hétfőn felboncolták. — Előzőleg a vizsgálatot vezető hatóságok megidéztek az áldozat több barátját és bemutatták nekik a fejet. Valamennyien ráismertek és igazolták, hogy az Bognár István feje.

A bűnös asszony azonban ekkor is ta-gadott. Mikor a fogházban hírül adták neki, hogy a fej előkerült, hevesen tiltakozott.

Mikor azután a fejet az egész, most már összeállított holttestet boncolásnak és újabb orvosi vizsgálatnak vetették alá, egyszerre érthetővé vált, miért nem akar Bognárné tudni a fej megtalálásá-ról. A boncolás eredménye rendkívül terhelő az asszonyra nézve. Az orvosok ugyanis a husrétegek bizonyos összezsugorodásából teljes bizonyossággal követ-keztetnek arra, hogy

az asszony álmopporral elaltatta férjét s mikor az eszméletlenül hevert, ak-kor látott hozzá a mészárláshoz.

De ugyanezekből a husösszezsugoro-dásokból következtetnek a szakértők ar-ra is, hogy

az áldozat még élt, amikor az asszony nekikezdett a test feldarabolásának.

A boncolásból levonható következte-tések háthoronzatongó képet festenek a gyilkosság lefolyásáról. A gyilkos asz-sony eddigi vallomásainak most már nem lehet hitelt adni. A vizsgálóbíró a boncolás eredményének áttanulmányo-zása után újból kihallgatásra hívta ma-ga elé Bognár Istvánnét és rá akarja birni, hogy teljes őszinteséggel s minden szőpítgetés nélkül mondja el a gyilkos-ság teljes lefolyását.

Nedves
Hideg

NIVEA
CREME
édes bőr ellen

Baradlai László riportja:

A „kapitány” portréja

Amikor még Zelea Codreanu minden szabad volt

Szatmár, január 9.

Ennek a riportnak az a revolvergolyó ad szomorú aktualitást, amely megölte Duca miniszterelnököt és amelyet a Vaszgárda indított el gyilkos útjára.

Ez a riport ugyanis a Vaszgárda kapitányáról, Zelea-Codreanuról szól, akinek kezeirása fekszik itt előttem.

Két évvel ezelőtt történt. A borsai antiszemita lázadás perét nem merték a felzaklatott Máramarosban megtartani. A Semmitőszék rendeltetésére a per tárgyalására a szatmári törvényszéket delegálták. Szatmár nem örült túlságosan ennek a megtiszteltetésnek. Hogyan is örülhetett volna, amikor arról volt szó, hogy a pör a Vaszgárda reprezentatív pöre és presztizskérdést akarnak belőle csinálni. Hogyan is örült volna, amikor megtudta, hogy Zelea-Codreanu és a többi vaszgárdista vezér bejelentette magát védőnek a perben és hűséges, mindenre kész testőrséggel: a Vaszgárda terror-csapatával érkeznek Szatmárra.

Szatmárhoz közel van Nagyvárád és Szatmár még emlékezett...

A finnyásabb idegzetűek és bótarcájuk a tárgyalás előtt sürgősen megbetegedtek. Ki Budapestre, ki Bécsbe, volt olyan is, aki Davosba utazott. Akik nem tehették, otthon maradtak és idegesen várták a nagy tárgyalás napját. A hatóságok is idegesek voltak és valóságos ostromállapotot intézkedéseket tettek a rend fenntartásának biztosítására.

Hétfőn kezdődött a tárgyalás és vasárnap este megérkezett a Vaszgárda-vezérkar: Zelea-Codreanu nemzeti viseletben, dr. Moja szászvárosi ügyvéd, Cătuneanu kolozsvári egyetemi tanár, aki ma Cuza pártjában van és egy sereg impozáns alak, hatalmas öklü, félelmetes külsejű terror-legény. Ezeket nyilván szisztematikusan választotta így a kapitány. A külső hatás kedvéért. Ezekkel járt állandóan, sőt a tárgyalásra is beültette őket. A törvényszéki nagy tanácsterem karzatán négy sarkát szállták meg és halálos komolysággal könyököltek le a karzatról és vizsgálták a publikumot. Nem volt kellemes a karzatra feltekinteni.

Hétfőn reggel kezdődött a tárgyalás. Az utcákon megerősített patrulok. A törvényszék épületébe csak jeggyel lehetett belépni. Bennünket, újságírókat is végig-motoztak, nincs-e nálunk revolver vagy bomba. Nálunk azonban csak ceruza és notesz volt. Zelea-Codreanunál és társainál talán inkább találtak volna ilyen szerszámot, de a vaszgárdisták nem hagyták magukat megmotozni. Zelea-Codreanu olyat kiáltott a szegény detektívre, aki kötelességéhez híven meg akarta motozni, hogy a jámbor hivatalnok, aki még emlékezett a jasi rendőrprefektusra, ijedésemben majd hanyatt esett és motozás nélkül beengedte a vaszgárdistákat.

A törvényszéki elnöki iroda külön szobát jelölt ki az újságíróknak és a védőknek. Ide nyitott be először Codreanu és a többi társa. Az újságírók között voltak olyanok is, akik szemmel láthatólag észre lehetett venni, hogy — úgy mondom — nem „árják”. Mikor ezt Codreanuék meglátták, szó nélkül kifordultak a szobából és a folyosón sétálgattak.

En szerettem volna Codreanuval beszélni. Kizárólag azért érdekelt, mert a város közönségének megnyugtatóra szerettem volna tőle hallani, hogy a tár-

gyalás tartama alatt semmiféle zavargás nem lesz. Codreanuhoz azonban nem volt könnyű eljutni. Mindenekelőtt egy szatmári román ügyvéd által megkerdeztem, hogy hajlandó-e egy magyar lapnak nyilatkozni? Codreanu első kérdése az volt, hogy zsidó-e az újságíró? Az ügyvéd csak annyit válaszolt, hogy magyar. A kapitány erre megenyhült és hajlandó lett volna nyilatkozni, de feltételei voltak. Nevezetesen a következőket követelte: ahhoz, amit ő mond, nem szabad hozzátenni és nem szabad elvenni és nem szabad elferdíteni. Én viszatüzentem, hogy ezt vállalom, azzal, hogy az interjú alá megteszem a magam észrevételeit és ismerve a körülményeket, arra kérem, adja írásban, amit mond, én is írásban teszem fel a kérdéseket.

Ebben aztán megegyeztünk. Mikor kezét fogtuk, egy kicsit borzongtam. Elvégre ez a kéz az, amelyik úgy használja a revolvért, mint én a ceruzát. Három

Vasúti karambol Konstanca közelében

Bukarest, január 9.

Halálos vasúti karambol történt szombaton este a Konstanca melletti Palas állomáson. Két szerelvény, amelyek mindegyike ciszterna-vagonokból állott, tolatás közben összeütközött s két kocsi kisiklott, egy pedig lefordult a vonalról. Egy Krizsanovszky nevű fékező a szerencsétlenségben szörnyethalt, egy vasutas pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

A forgalmat Palas állomáson csak vasárnap délelőttre tudták helyreállítani.

A vizsgálat megindult, de eredményéről és a megállapított kárról még nem érkezett jelentés a vasúti vezérigazgatóság illetékes hivatalához.

oldalra terjedő nyilatkozatot irt le nekem. Egy kicsit hetyke volt a válasz:

— Ha a közönség jól fog viselkedni, nem lesz rendzavarás — írta a kapitány. Akkor ilyen volt az atmoszféra, nyugodtan írhatott ilyeneket a továbbiakban szidta a zsidókat és üdvözlő táviratot küldött a tárgyalásról Hitlernek, akiről akkor még mi nem is sejtettük, hogy Németország kancellárja lesz. Kijelentette írásban, hogy nem riadnak vissza semmitől elveik diadalrajtása érdekében, kijelentette, hogy ebben az országban nincs hely a kisebbségek számára és főleg nincs hely a zsidók számára.

Mikor mindezt leírta, akkor a kéziratot átnézte dr. Moja Joannal, aki Szászvárosban ügyvéd és egyébként sógora neki. Már akkor is, de később a tárgyalás során mindnyájunknak az volt a meggyőződésünk, hogy a Vaszgárdában Codreanu képviseli a fanatizmust, a mindenre elszántságot, de a gárda tulajdonképpen

esze: ez a fiatal, simaképű, vékony kis ügyvéd. Ez dirigált az egész tárgyaláson, ez osztotta be a védelem taktikáját, ragyogó jogász csűrész és csavarással e törte szét a vádiratot és részben ennek köszönhetik a borsai uszítók, hogy felmentéssel uszták meg ezt a szomorú pört.

Az interjúból másnap le is adtam negyven sort. Codreanu, bár egy szó sem értett magyarul, minden nap a magyar lapokat böngészte, Moja fordította neki és megmutatta az illető lap tudósítóját. Codreanu tíz percig fivőrozta az illető tudósítót, aki — mit tehetett volna egyebet — félénken vagy bátran visszanezett...

Egy hétig volt Szatmáron Zelea-Codreanu. Vendéglőbe nem járt, mert olyan helyre nem ment be, ahol zsidó volt a tulajdonos, vagy valamelyik pincér. Az Erdélyi Lapok jelenlegi kiadóhivatali főnöke látta uszonára vendégül Zelea Codreanuit!

A védőbeszéd, amit a tárgyaláson elmondott, tele volt frázissal. De jól mondta el. Jó szónok, lobog és ég, erősen zár a-val beszél, érzik rajta, hogy moldovai. Az ítélet kihirdetése után ünnepelték és virágokkal árasztották el.

Ilyen volt az atmoszféra és ebben az atmoszférában igazán azt hihette, hogy neki már mindent szabad.

Most itt fekszik előttem az írása. Emlentem egy grafológushoz és anélkül, hogy megmondtam volna, kiről van szó, analízist csináltattam róla:

— Erősen közepes műveltségű fiatal férfi írása — írja a grafológus —, aki ben azonban hihetetlen becsvágy van. Ez a becsvágy, ez a szinte szadisztikus uralmi törekvés minden más vágyat elnyom benne. Éppen ezért érzéki élete meglehetősen szürke. Céljai érdekében semmitől vissza nem riad. Erőszakos embernek látszik. Jó tőle óvakodni. Hirtelen fellebbanó és rapasz. Cselekedeteit sok tekintetben mérhetetlen hűsága irányítja. Valószínűleg sokat pózol. Fanatikus. A multjában olyan is lehet, amit titkol. Intelligenciája egyoldalú. A fegyelmet nem tűri. Legalább is magára vonatkoztatva nem.

Ezt mondja a grafológus.

Az újságíró pedig elteszi jegyzetét közé a kapitány írását a grafológus véleményével együtt.

És az akkori „dicsőítő” atmoszférát összehasonlítja a mával.

Korábban kellett volna kezdeni...

Érmihályfalva gyászban van

Szépen kiöltözködött, a haját frissen kionduláltatta és úgy feküdt a vonat alá a műkedvelő előadások közszeretében álló primadonnája

Egy fiatal urileány borzalmas szerelmi regénye

Érmihályfalva, január 9.

Ugyan ki hitte volna? — suttogják megdöbbenve az egész városban.

Valóban ki hitte volna, hogy a városka egyik legszebb, legkedveltebb leánya ilyen könnyelműen eldobja magától virágzó életét? Boros Teréz 19 éves szép urileány kedvence volt az ermihályfalvai aranyifjuságnak s állandó szereplője a műkedvelő előadásoknak. Apja, Boros György közlégi tanácsos, az Ipartestület elnöke.

Boros Teréz vizkereszt délutánján gondosan kiöltözött ünneplő ruhájába s elment a fodrászhoz. Szépen kionduláltatta szőke haját, miközben már forrott fejében az öngyilkosság gondolata. Majd a cukrászdába ment s egy fehér csomagolópapíron megírta bucsulevét. Ezután sétálni indult az esti szürkületben. Barátaival és barátnőivel találkozott s együtt csevegett, tréfált, kacagott velük este 8 óráig. Majd elvált tőlük és elindult a vasúti átjáróhoz, amely pár száz méternyire az állomás előtt, a Kolling-malom mellett fekszik.

Boros Teréz itt levetette kabátját — sálját, leterítette a sinek mellé és várta. Háromnegyed kilenckor világítani kezdtek a távolból a teljes sebességgel berobogó nagyváradi személyvonat tüzszerói. A halálraszánt leány, mint egy áldozati bárány, ráfeküdt a sinekre.

FELFEDEZIK

A KETTÉSZELT HOLTTESTET

Alig egy félóra múlva az arra járó Erdei József iparossegéd megborzdva állt meg.

A sineken derékban teljesen kettészelt női holttest feküdt.

Kiáltozására összeszaladtak a környékbeliek, felismerték az áldozatot és értesítették a csendőrséget és a kétségbeesett szülőket.

Boros Teréz arcán és felsőtestén semmi sérülés sem látszik. Megbékélt arccal, szépen, kiondulált hajjal fekszik a ravatalon. Rokonai, ismerősei megborzdva, sirva néznek a kisimult arcvonásokra.

Kézításkájában megtalálták a bucsulevet, amelyből kiderült, hogy szerelmi csalódás, házassági ígéret és reménytelen szerelem rejlik a megrázó tragédia hátterében.

A hűtlen fiatalember, akihez az alábbi sorok szólnak, egy fiatal állami tisztviselő.

A BUCSULEVÉL SZÖVEGE

„Egy senkinek.

Ezt a lapot a cukrászdában írom, 5 óra pont, de már nem bírom tovább, annyira elgyengültek az idegeim.

Muszáj, hogy pögezzek magammal, de őt se hagyjátok elve. Mert, miután meg fogjátok hallani a szenzációt, aki leg-

— Ischiásnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorra véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József viz azon kitűnő hatását, amelyet vese- hólyag-, prostata- és végbél-bajoknál is kifejt.

először ki fogja venni a retikülömből a levelet, arra bízom, — mert biztosan a törvény embere lesz — és meg fog engem érteni, mert ilyen szerencsétlen mint én, nincs több ezen a világon. Egy olyan embernek estem a hálójába, akinek házasságot ígért és három hónapi együtt éltünk és a lakásunk a Biróság volt, ezt szentségtelenítettük meg. Ekkor csak egy szép napon azt mondtam, hogy biztos én csak képzelődöm. Ekkor mikor azt mondtam, hogy kidobnak a állásodból, azt mondta, hogy nincs semmi, neki nem ártok, csak saját magamot töltöm ki a bosszú.

Őt se hagyjátok élni, én is csak azért nem bántottam, mert szerettem és szerettem, pedig megérdemli a halált, mert egy szívtelen.

Mindenkit üdvözlöl — Teri, egy szerencsétlen.

A boldogtalanságról és halálos elkeseredésről tanuskodó sietve irt sorok felfednek mindent, ami a megrázó öngyilkosságot megelőzte.

A tragikus hír futótüzként terjedt el városkában s a környéken is házról-házra, szájról-szájra. Megborzdva ismételtetik el a súlyos vádló szavakat, melyeket néhány órával a halál előtt vetett papírra ideges remegéssel a fiatal leány keze. Általános részvétet kórozza a gyászoló szülőket.

Érmihályfalván kivétel nélkül nagy fájdalommal látják a fiatal urileány tragédiáját. Akik a műkedvelő előadásoknak is közszeretében álló primadonnája volt.

A zilahai ügyészség a csendőrség jelentése alapján elrendelte az ügy részletei megvizsgálását s egyben megadta az eltemetést.

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő útján szoktak fizetni és előfizetésük f. hó 15-én lejár, a mai napon postautalványt küldtünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőinket, szíveskedjenek ezen postautalvány felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutalni, nehogy — ennek hiányában — lapunk folytatálagos küldésében megszakítás álljon elő.

Parancsol egy repülőgépet?

Roosevelt „agytrösztje”, amely ide-estona egy esztendeje tépeti a Kék Sas-sal Amerika tőkéseinek és dolgozóinak a veséjét, fáradhatatlanul eszeli ki egymásután a különféle lehetőségeit és módjait annak, hogy lendítse fel valamelyest a termelést. Ebben a tekintetben figyelmet érdemel most Vidal Eugene-nek, a washingtoni kereskedelemügyi minisztérium légügyi igazgatójának a próbálkozása abban az irányban, hogy a repülőgépet ugyanolyan „tömegcikké” tegye, mint aminő a gépkocsi.

Vidal ur kiszámította, hogy ha sikerülne kezdenek nem kevesebb, mint tízezer könnyű magánrepülőgépre rendelést szereznie, olyan olcsón szállíthatná a kis aeroplánokat, mint egy közepes autót, azaz 70—80 ezer lejtért.

Fogta hát magát, összeíratta mindazoknak a módosabb embereknek a neveit, akik az Egyesült Államok pilótáiskoláiban repülőgépezetők. Bizonyítványt szereztek, avagy most tanulják ki az amatőr-pilótaságot s szellemes és meggyőző kérdőíven, amelyet csak amerikaiak tudnak írni, kérdést intézett hozzájuk, pennének-e repülőgépet, ha ilyen „olcsón” kaphatnák? Kétüléses gépekről van szó, amelyek könnyűek, biztosak és egyszerűen kezelhetők lennének s óránként 50—150 kilométert tudnának megtenni.

A kérdőívet összesen 34 ezer jenkinek, férfinak és nőnek küldte meg a légügyi igazgató s rögtön az első héten közel nyolcezer választ kapott. Ezek közül 5 ezer 642 személy határozottan kijelentette, hogy ezért az árért örmömmel venne a szóbanforgó magánrepülőgépből. Csak 2 ezer 19 amatőr-pilóta nyilatkozott úgy, hogy magának tartja a 75 ezer lejes átlagárát is.

Tehát, a jelek szerint, a kérdezettnek több mint a fele hajlandó gépkocsiját repülőgéppel felcserélni. Így biztosra vehető, hogy Vidal ur összehozza a tízezer megrendelést az olcsó tömegrepülőgépre s a tavasszal már zugni fog a lebegő Amerikában a magánrepülőgépek berregésétől.

S a gépkocsi, meg a soffőr most már komoly versenytársra talál a kis két-személyes repülőgépben, meg a pilótában is. Eddig inkább csak az autósokat és a vonatokat érintette a nagy személyszállító repülőgépek konkurrenciája. Most már kezd befellezni a taxinak is. Rájár a rud most már az autóra is, amely kiszorította, tönkretette a fiúkerék, a bérkocsit.

Ford ur és a többi autógyáros kénytelen lesz méginkább megolcsótani a gépkocsit, ha azt akarja, hogy tovább fogyjon. Azok, akik eddig autón jártak, ezután inkább repülőgépet vesznek, hiszen — különösen Amerikában — az utóbbi sem veszélyesebb, mint az autó.

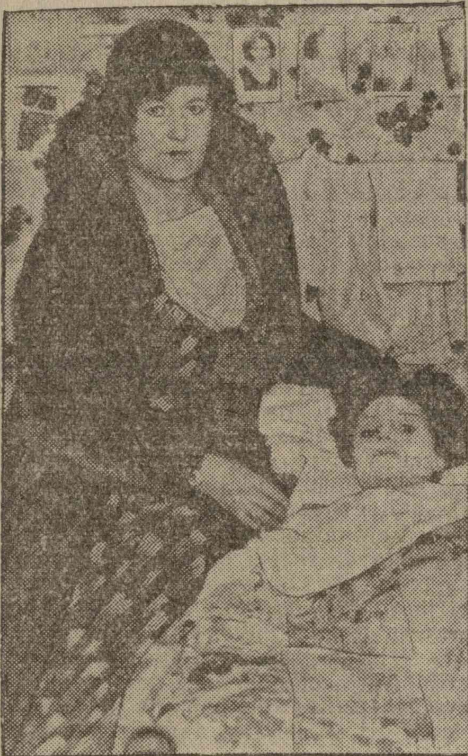
Még egy pár esztendő s az autó le-süllyed a bicikli sorsára. Hiába, ez a technika és a szabad verseny demokráciája.

A duxi bányaszerencsétlenség utóhangjai. Prágából jelentik: A nagy duxi bányaszerencsétlenséggel kapcsolatban kommunista intervencióra az északcsehországi bányászok sztrájkolni akarnak. Az a követelésük, hogy valamennyi csehországi bánya biztonsági be rendezését azonnal vizsgálják felül.

— Paraguay nem akarja a fegyverszüneti szerződést meghosszabbítani. Londonból jelentik: A Paraguay és Bolívia között kötött fegyverszüneti szerződés lejárt. A paraguayi kormány elutasította a népszövetségi bizottságnak azt az indítványát, hogy a fegyverszüneti szerződés időbeli tartamát meghosszabbítsák. Arról, hogy a két állam között ismét megkezdődött volna a tényleges ellenségeskedés, jelentés még nem érkezett. Ugyanide tartozik az a jelentés is, amely szerint La Paz bolíviai határmenti tartományban forradalom tört volna ki.

Andorra tudvalevően virágzó állattenyésztéséről híres pásztor-köztársaság a katalánvidék szomszédságában. De most e regényes völgyek, amelynek mindössze 5500 lakosa van és hat faluja, szakított a szelidséggel és zord cselekedetre határozta magát. Vérengzőre. Rettenetesre! Szegény Európa megkergült népei évek óta tanácskoznak a leszerelésről, a hadseregek leépítéséről, ám ekkorra Andorra félelmetes lépésre szánta el magát. Elhatározta, hogy hadsereget állít fel. Összeszaladtak a köztársaság mind a hat falujának az emberei, több hónapos munka után kidolgozták a hadsereg szervezetét és kimutatták, hogy az andorrai hadsereg tisztikarának a létszáma: egy őrnagy és két alantás tiszt. Egy szállal sem kevesebb. Kérül, amibe kerül, álljon a hadsereg élén egy őrnagy és két tiszt, sőt hogy még jobban megijedjen a világ, hat tizedesi állást is szerveztek a friss hadsereg kötelékében. Igen ám, de ez csak a tényleges hadsereg. Ezenkívül lesz még milícia is. Mert amíg a hadseregbe csak a sorkatonaságot veszik föl, addig a miliciába a felbél minden fantáziát felülmúló korlátlanúsággal történik. Tagja lesz ugyanis a miliciának minden épkész-láb andorrai állampolgár. Mind a hat falu népe. És most jön a rettenetes része a dolognak. A hadsereg és a milícia tagjainak ruhagombjain ezt a felírást olvashatjuk majd: Támadj meg, ha mersz! Az ügy komikusan látszik, de mit lehet tudni, ki áll a pici köztársaság mögött. Lehet, hogy egy szép napon pofoncserdíti Franciaországot és ettől a pofontól sike-tülünk meg, vagy fordulunk fel néhány milliónyian.

NEGYVENHÉT NAPIG KOPLALT

A 23 éves londoni Doris Deau elhatározta, hogy megdönti a koplalás világrekordját. A vállalkozó szellemű fiatal hölgy 47 napig éhezett s ezidő alatt 35 liter ásványvizet és 400 cigaretta füstjét volt minden tápláléka. Vannak azonban koplalóművészek, akik — ha nem is önként — hosszabb ideig nem látnak táplálékot s még az a vigaszuk sincs meg, hogy a hírlapok megemlékezzenek róluk

— Négy menyasszony egy családban, négy-völégény a másikban. Dombóvárról jelentik: Érdekes esküvő volt Győre-Szentgyörgypusztán, ahol egy gazdasági eseléd feleségül vett egy özvegyasszonyt s ugyanakkor az özvegyasszony három leányát a gazdasági eseléd fia vették el. A nagy családi esküvőn az egész pusztai népe részt vett.

— Csikmegyei hírek. Virág Péter csikkomási gazdát fuvarozás közben a megcsuszott fa leütötte. A súlyosan megsérült fuvarost a csikszerepai kórházba szállították. — Pálmai Tibor a Gyilkostónál tartott sitréning alkalmával, egy éles kanyarban, a sziklafalnak szaladt és lábát törte. A szerencsétlenül járt szízt a gyergyószentmiklósi kórházban ápolják. — Blossi Anna gyergyószárhelyi asszonyt az országoton megfagyva találták. A szerencsétlen asszony valószínűleg rosszul lett és nem érkezett idejében segítség. — Neacsu műszaki kapitány, — bölcs előrelátással, — előadást tartott Gyergyószentmiklóson a gáztámadás elleni védekezésről. Előadását vetített képekkel illusztrálta. — Sófalvy József csikszerepai fiatalembert a brassói hadbírósg egy bál utáni pofozkodás miatt kétévi nehéz börtönre ítélte. A súlyos ítéletre az adott okot, hogy Sófalvy, — aki katonai sorba nem tartozik, — „függelmeértést” követett el a vadászszázalój két tisztjével szemben. A súlyos ítélet ellen a fiatalember felebezést jelentett be, melynek eredményeként a legfelsőbb katonai bíróság az ítéletet megsemmisítette és a bukaresti hadbírósgot az ügy újrafelvételére utasította.

— Lezuhant egy amerikai repülőgép. Párisból jelentik: Forst ismert amerikai repülőgép Newers közelében géppel lezuhant. A pilótánő szénne égett, kísérőnője súlyos égési sebeket szenvedett.

— Bécsi szobrász és bécsi bankár halála. Bécsből jelentik: Hanack Antal tanár, Ausztria legjelentősebb szobrásza ötvenkilenc éves korában szívbajban meghalt. Ugyancsak ma halt meg Bécsben báró Rothschild György is, a Rothschild-fivérek legidősebb tagja. Rothschild 57 éves volt és halálát bélesavarodás okozta.

ABLAK

— Szilágymegyei hírek. Hegedűs János 17 éves piskolti gépésztanuló Molnár József gépész megbízásából tüzet rakott a malom kanzájába, amely szénrel fűtődik. A fiatal flu vigyázatlanságból olyan szelephez nyult, melyből nagymennyiségű mérges szén-gáz áradt ki, amely azonnal megölte. — Kerekes György 75 éves vármegyei molnár a malma melletti gáttal le akarta zárni. A sikos deszkán elcsuszott s fejével a malom kerekéi közé esett. A segítségére sietők halva szedték ki az öreg molnárt a folyóból. — Weisz Hermann zsidói kereskedő lakásán olyan erősen befűtötték a kályhát, hogy a mellette álló szekrény áttűszedett és meggyulladt. A bajt csak akkor vették észre, amikor már az egész szoba lángokban állt. A tüzet nem sikerült idejében lokalizálni, úgyhogy az egész ház leégett. A kár egyrésze biztosítás útján megtérül. — Erdei Ferenc nagyfalui gazda 13 éves fia a faluban berugott s ittas állapotban este hazafelé tartott. Utközben elesett s a havon elaludt. A keresésére indult szülei eszméletlen állapotban majdnem teljesen megfagyva találták rá. Hazavitték, másnap estére meghalt. — Porc községben Jumolan Demeter istállója a lámpától meggyült és leégett. Az istállóban volt két tehén és egy borjú. Mindhárom állat odaégett.

— SZÁZ ÉVE SZÜLETETT a telefon feltalálója, Filipp Reis gelnhäuseni német fizikus, 1834 január 7-én. Mint a frankfurti ipariskola tanára, 1860-ban találta fel és készítette el az első használható telefont. Jellemző, hogy mikor egy év múlva nyilvánosságra lépett készlékével, sem a tudósok, sem a vállalkozók körében nem vették komolyan. Csak 1874-ben bekövetkezett halála után két évre kezdte meg diadalkörútját Reis találmánya, amelyet Bell tökéletesített. Mi, akik az újságcsinálás munkájának jelentős részét ennek a mindennapos masinának a segítségével végezzük, hódolattal gondolunk a német fizikusra: az újságírómunka leg-hasznosabb barátjára és előmozdítójára.

— SZÁZ ÉVE SZÜLETETT a telefon feltalálója, Filipp Reis gelnhäuseni német fizikus, 1834 január 7-én. Mint a frankfurti ipariskola tanára, 1860-ban találta fel és készítette el az első használható telefont. Jellemző, hogy mikor egy év múlva nyilvánosságra lépett készlékével, sem a tudósok, sem a vállalkozók körében nem vették komolyan. Csak 1874-ben bekövetkezett halála után két évre kezdte meg diadalkörútját Reis találmánya, amelyet Bell tökéletesített. Mi, akik az újságcsinálás munkájának jelentős részét ennek a mindennapos masinának a segítségével végezzük, hódolattal gondolunk a német fizikusra: az újságírómunka leg-hasznosabb barátjára és előmozdítójára.

— A bukaresti Rudolf Mosse R. T., az ismert Romániai Címjegyzék kiadója, az érdekeltek tudomására hozza, hogy ezidőszent új kiadás nincsen munkában. Azok a személyek, akik a Rudolf Mosse cég neve alatt hirdetések felvétele végett jelentkeznek, szélhámosok és azokat a rendőrségnek kell átadni.

— A vihar és a kínai gőzös. Sanghaiból jelentik: Tegnap éjszaka a Csendes-óceánon vihar volt. A vihar elsüllyesztett egy kínai gőzöst. Huszonnyolc tengerész a halálát ielte.

— Nagyszabású razzia Nagyváradon. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Vasárnap délután nagyszabású razziát rendeztek városrészre a hatóságok, azzal a céllal, hogy az ostromállapot törvény értelmében fegyverek után kutassanak. Elállták az összes mozok kijáratát s leigazoltatták a kijövőket, átkutatva zsebeit is. Hasonlóképpen jártak el az összes cukrászdákban és kávéházakban. A nagy razzia eredménye 160 előállítás volt. Részint fegyvereket találtak az illetőknél, részben nem volt szabályszerű igazolványuk. Az elfogottak további sorsa felől hétlőn döntenek a hatóságok. Vasárnap két súlyos rödlibaleset történt a városban.

— Orvosi hír. Dr. Springer fogorvos, szájszész, szabadságáról hazaérkezett s rendeléseit újra megkezdte. Brassó, Kapu-utca.

Gyermekeknek

több erőre van szükségük, mint a felnőtteknek

Miért?

- 1) a mindennapi élethez, az iskolához, a játékhoz;
- 2) hogy nőjjenek és fejlődjenek.

Ha a gyermekeknek nincs elegendő erejük, a növekedés lassú, a fejlődés abnormalis, gyöngék, sápadtak, betegesek maradnak, később pedig a következők katasztrofálisak lehetnek. Intel-

ligens anyák az Ovomaltine segítségéhez folyamodnak —

ehhez a csodálatos svájci készítményhez, mert az a legkitűnőbb energiaforrás.

OVOMALTINE

ÁRA 101 50.—
98.— 175.— 320.—

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

O'Duffy kártérítést kér

London, január 9.

Jelentettük, hogy O'Duffyt, az ir fasizmus vezérét a kormány letartóztatta, de a legfelsőbb ir törvényszék határozata alapján szabadon bocsátotta. A legfelsőbb bíróság ugyanis kimondotta, hogy az ir kékinges vezér letartóztatása törvény- és alkotmányellenes volt és elrendelte azonnali szabadonbocsátását.

O'Duffy most — mint londoni jelentések közlik — a legfelsőbb bíróság határozatára hivatkozással kártérítést pert indít, mert a rendőri hatóságok öt két héten át törvénytelenül fogva tartották.

A szürke vízkereszt

Bukarest, január 9.

Amint jeleztük, a nemzeti gyászra való tekintettel, a vízkereszt ünnepét szombaton országsszerte csak szigorúan vett vallásos jelleggel, minden hivatalos pompa nélkül ülték meg.

A fővárosban a Zlatari-templomban ünnepélyes istentisztelet volt ugyan, amelyen Miron Cristea patriarka is részt vett, de sem az urakodó, sem a kormány tagjai, sem pedig a hatóságok képviselői nem jelentek meg ezalkalommal. Az istentisztelet után a pátriarka vezetésével körmenet vonult a Dâmbovița partjára s végbement a kereszt bedobásának és kimentésének szokásos szertartása, meglehetősen nagy tömeg jelenlétében.

LAKBERENDEZÉSÉNEK

MEGVÉTELÉNÉL

LEGYEN ÓVATOS!

FIZESSEN TOBBET,

SZÉKELY RÉTI

BUTORGYÁR R.T.-TŐL TG.-MUREŞ FIOKOK: BUCUREŞTI — BRAŞOV

DE VEGYEN JÓTI

Az első dohányos szobra

Aki először sodort cigarettát Európában

Madrid, január 9.

Életében jó néhány esztendei súlyos börtönt szenvedett el érte, de most szobormű örökíti meg annak a Diego de Jereznek az emlékét, aki nálunk, Európában, először sodort dohánylevelet kukoricaháncsba, meggyújtotta, szájába vette s füstjét orrán-száján eregette. Columbus utitársa volt és a dohányszivást az indiánoktól tanulta meg, akik istenüknek áldoztak így. De ami ott istenáldozat volt, itt istenkáromlás lett. Istenkáromlásnak mondták, hogy valaki orrán-száján füstöt bocsásson ki, mint ahogy képzeletben és ábrázolásokban a sátánt és a pokol szörnyeit volt szokás megjeleníteni. Most, hogy egy spanyol jelentés szerint szobortalapzatra került ércebe öntött figurája, csak szaporítja azoknak az ujitóknak a számát, akik börtönön, vagy egyéb mártírságon át jutottak a halhatatlanság piedesztáljára.

S ámbár nem valószínű, hogy a dohánynak sokszor sokmillió szenvedélyese pontosan emlékeztetben és számon tartaná, hogy kinek köszönheti a füst mámorát és narkotikumát, egészen bizonyos, hogy ez a derék hajós az em-

beri életnek egyik legnagyobb mozgalmát kezdeményezte. Ha mindenáron össze akarnék hasonlítani valakivel, messze vissza kellene nyulnunk, egészen a bibliáig, az ótestamentumi elbeszélésig, Noé apánkról, aki először facsarta ki és erjesztette illattá a szőlő bogyóit. Csak a borivás lett olyan általános emberi szokás, mint a dohányzás. Az orvostudomány pedig hiába sorakoztatja fel a maga érveit a bor és a dohány káros következményeiről, amióta Noé az első kupát kiürítette és Jerez az első szivart elszította, nincs tilalom, nincs kiátkozás és fenyegetés, amely az emberek kezéből kiűtne a poharat, szájukból a szivart, a cigarettát és a pipát.

Diego de Jerez most ott áll a magas talapzaton, amely előtt, — ha szokás volna ma még, — odakerülne az áldozati láng, amelyről aranylő barna szüzdohány füstje lebegné körül emlékét. Különben talán nincs is szükség ilyen külön füstáldozatra. Epp eleget áldoznak milliók és milliók többé és kevésbé illatos dohányfüsttel, annak emlékére, hogy ez a spanyol hajós egy tüzes dohánypamacst a szájába dugott.

(=)

A LEGJOBB HASHAJTÓ!

Figyeljen — hashajtó vásárlásnál — az itt feltüntetett gyári védjegyre.

Gyors és biztos eredményt csakis a KOPROL hashajtó csokoládé által ér el, amely a vért is tisztítja.

Minden darabon rajta van a Koprol név. Határozottan utasítson vissza mindenemű utánzatot, mert azok teljesen értéktelenek.

KOPROL

Mikes Imre párisi riportja:

GYILKOS A PÁRISI BÁLON

Élőhalott a mulató magyarok között

Páris, január 9.

Valaki kinyújtja a kezét és rámutat egy fiatalemberre:

— Három évvel ezelőtt meggyilkolta a feleségét!... Az esküdtszék felmentette...

A gyilkos ott ténfereg a XV. párisi arrondissement „mairie”-jában, ahol az 1933-as esztendő Szilveszterének magyar bálja lezajlik. Milyen csodálatos látvány ez a mulatság! Százan és százan hullámanak a „mairie” óriási helyiségeiben. A nagyterem parkettjén 10 egyenruhás, Nagy Frigyes-korabeli katonai formaruhába bújtatott törpe csodálatos artista-mutatványokkal szórakoztatja a párisi magyarokat. Egy idevévedt orosz vendég nehéz selyem bugyogóba és bluzba öltöztetve vonja magára a figyelmet. A pódiumon francia zenebohóc készül a műsor-számára. Mátyás ur, a főváros kiváló hölgyfodrásza röpcédulán jelenti be, hogy 40 frankért ondolál.

A gyilkos mindent végigné, megcsodál, végigélvez.

Az alsó teremben cigánybanda játszik hallgatóságát. Mi van azon sirnivaló, hogy a ménes ott deleget valahol a csárdá mellett? A szépségkirálynőt ünnepi delegáció felkíséri a pódiumára, nyakába tennyi széles piros-fehér-zöld szalagot akasztanak, míg baljába odanyomják a koszos francia malacot, amely bájának méltó jutalma.

A gyilkos sodródik a tömeggel, amely fel és alá kigyózik a lépcsőkön, egyik szobából ki, a másikba be, ének, zsvaj, konfetti, udvarlás és az ablakmélyedésekben — bocsánat, Párisban vagyunk — szemérmetlen, kedves, fájdalmas csókok ifjú szerelmesek között. Valaki az ajtóban verekszik és hangosan, rézegen ordít, hogy menjen Budapestre, akinek nem tetszik. Egy Ormos nevű újságíró felugrik a bora mellől, honfitui érzelmeit bántja az ittas felszólítás. Valaki eléje áll és beleharsogja a fülébe:

— Maga ne verekedjék!... Maga nem részeg!... Csak az verekedjék, aki részeg!...

Olyan ez a Szilveszter, mint ama nagy párisi multság, amelyet Hugo Viktor irt meg, a Notre-Dame-i toronyórben. Festői, zagyva, kiabáló, zürzavaros, ittas és bolond.

A gyilkos tele szívvvel elmerül benne. A feleségét ölte meg. Féltekenységből. Három évvel ezelőtt.

*

A nevét nem irom ki. Itélkeztek fölötte, felmentették. De ha elítélték volna, leszámolt az erkölcsi renddel. Kinek volna joga újból megbélyegezni?

Nagyváradról került fel Párisba és itt ismerkedett meg az áldozattal.

Akivel egyhamar szörnyű és irgalmat-

lan módon számolt le. Az asszony hörgött és elvérzett a keze alatt. Utólag, az esküdtszék előtt a fiatalember drámai erővel ecsetelte a katasztrófát. Ártatlan! — hangzott a verdikt. — Jogsérelem nem történt...

Miért nem történik sérelem, ha valaki gyilkol?

Azért, mert a nőhöz vagy a férfihez, a kit megöl, örök és csorbíthatatlan szövetség köti. Egyetlen jöttányit sem térhet el sem egyik, sem másik a frigyától, amelyben ilyképpen megalkudtak. Mert a szerelem, amely ily feltétlen, oly finom és érzékeny épület, hogy vonj el akár egyetlen téglácskát is és összeomlik az egész.

Aki csalódik, meghal lélekben. S ha öl, csak az egysúlyt állítja helyre.

Ez a felmentő ítélet érzelmi alapja.

Hiszen alapjában két halott van. Egy boldog, aki elnyugodott s nem szenved

többé.

S egy boldogtalan. Egy élőhalott.

Jelenleg itt kovályog a karneválon.

Az élőhalott sötétkék ruhát hord, fehér sávokkal. Kemény gallér, nehézselyem nyakkendő, kézelő s manikűr.

A büffnél pohár bort rendel. Szomjas, mert mohón kiissza, ismerősen odaint a csaplórosnak és repetát int:

— Ne féljen, Sanyi bácsi... megpiálom... megpiálom... váradi fiu vagyok...

Azután a tömegben keresztül a pódiumhoz verekszi magát. Éppen a zenebohóc van műsoron. Megnedvesíti ujjait, egymáshoz dörzsöli őket és a bór összesorolódásának nyafka hangjaiból egy „Tzar-das”-t varázsol elő. Az élőhalottnak tetszik a bűvészkedés, tele szájjal ujrát követel:

— Brávó!... bisz!... bisz!

Később odasompolyog Rubletzky urnak, az aradi szobrászművésznek lánya mögé. Szép lány a Rubletzky kisasszony, az élőhalott negyedóráig figyel, minden szögből, műértőben és tántoríthatatlanul. A kisasszony azonban nem veszi észre, a bátyjával beszélget, majd amikor a zene megszólal és az élőhalott előkelően főt bólint előtte, elnéz fölötte és onnantan egy idegen fiatalembernek nyújtja a karját.

Az élőhalott nem neheztel meg, kevésbé érzékeny lélek. Végigsétál az elefánt-sor mentén és az egyik sarokból kihalász egy szöket. Jól táncol, ütemesen, széles és lengő mozdulatokkal, kissé erőszakosan, ökleivel nyitva utat a tolongásban. Közben megtapiskálja partnernőjét. Ujjai felcsuszznak a lapockákig, majd lent matnak a csípővonal mentén. Elégedett, mert fejét egyre közelebb ejti a szőke hajkoronához és végül valamit a hölgyike fülébe sug. A kisasszonyka tiltakozva és szégyenlősen mosolyog, ugyan, tisztelt uram, hogy mondhat ilyet, de csak foly-

tassa kérem. És lejtjenek tovább.

Néhány perc múlva bemutatkozik az anyának is és éjfélutáni két óráig odaragad a familiához, cukrászsüteményt rendel, bort fizet és egyébként is szíves, bőkezű, kedves. Két órákor egy fekete hölgy mellé kerül, ettől kezdve váltogatja a szint, szőke-fekete, szőke-fekete. Salambót szív, tehát polgári izlésű igényű és pénzárcaju.

*

Bál után, hajnalban, földalattin beutazott a központba. A kocsi telve volt Páris-télvirradati munkásokkal, akiknek az újév ellenére is el kellett indulniuk a műhelyek felé. Mogorvák voltak ezek az emberek, rosszindulatúan és érthető elienszenvenvel figyelték az elegáns, deris, alkoholszagú élőhalottat. Ez azonban nem zavartatta magát, kedélye törhetet-

lennek mutatkozott, ittas himbálódzással szállott ki a Cluny-hoz címzett megállóhelyen.

A Capoulade már nyitva volt, ide fordult be. Az ötven asztal mellett hatvan különböző nemzet fiai és leányai érkeztek egymással. A gyilkos belevegyült a bábéli zavarba és soupe á l'ognon-t rendelt. Afféle korhelylevest, hagyma-alapon hosszú káposztaszálakkal. Erősen rántva.

A káposztaszálakat kihálászta a levesből, magasra tartotta a levegőben és beresztette őket a torkába. Mint ahogyan az inyencek, izléstelenek vagy gyermekek a makaront szokták.

Játszott evés közben.

Hárman mentünk utána és némán figyeltük. Azt a mozdulatot, szemrehányást, hangot, sóhajást, fejbólintást vagy akármi mást, a jó ég tudja, mit, de mégis valamit, vártuk, ami elárulja, hogy ez az ember három évvel ezelőtt...

Aki asszonyt és így élőhalott... Egyetlen hunyorítást, egyetlen jelet, az élet és a halál egyetlen rezgését.

Ó azonban változatlan derüvel pillantott maga elé, eltöltötték a szilveszteri élmények. Szopogatta a káposztaszálakat, mint Chaplin az „Aranyláz”-ban a bakancsszegeket és félreérthetetlenül könylvánította, hogy távolról sem gondolt arra, amire mi gondolunk, hogy csak arra gondolhat.

Az első statáriális ügy Nagyváradon

Két részeg legény támadása a rendőr ellen

Nagyvárad, január 9.

Váradon megszületett az első statáriális ügy, amelynek külön szenzációja, hogy egyik szereplője Bancsa Gyula, a borzalmas emlékü görögöldali gyilkosság tettesének, Bancsa Józsefnek a fivére.

Bancsa Gyula, Fibrik Gyula nevű rokonával együtt tegnap este vidáman énekelve haladt végig a Sztaroveczky-utcán. Az ott posztoló Popa közrendőr rájuk szólt:

— Vigyázzanak, most ostromállapot van, ne

csináljanak botrányt!

Több se kellett a duhaj hegyi legényeknek. Nekiugrottak a rendőrnek és a kezükben levő szerszámmal fejbe akarták verni. Popa félreugrott és segítségért sipolt. Gyorsan a helyszínre érkezett egy-két rendőr és elkeseredett, valósággal életre-halálra menő közelharcba keletkezett. Végül sikerült lefogni és őrizetbe venni Bancsákat. Most átkísérik őket Kolozsvárra és a VI. hadtest hadbírósa vonja őket felelőségre, a Nagyváradra is kiterjesztett ostromállapotot törvény alapján.

Egy ügyvédjelölt és öt liberális kortes vette birtokba Ermihályfalvát

Ermihályfalva, január 9.

Alig egy hete, hogy a B. L. dr. Gurzeau Mihai szilágymegyei prefektus felvilágosítása alapján megcáfolta az ermihályfalvai tanács feloszlataáról szóló híreket. Annál nagyobb a megdöbbenés, hogy a községtanácsot a prefektus — minden vizsgálat és indoklás nélkül — mégis feloszlatta és helyébe interimár-bizottságot nevezett ki, amelyet Pop Jancu főszolgabíró már be is iktatott hivatalába. Az interimár-bizottság elnöke Terjan Nicolae ügyvédjelölt, aki a főispánnak sógora és alig két hónapja, hogy Ermihályfalvára került.

Az ideiglenes bizottság többi tagjai: Kádár Béla állami iskolai tanító, az ismert liberális kortes, Boros György, Weisz László, szintén liberálisok és Pethe Lajos, aki tavaly a Magyar

Párt jelöltjeként került be a községi tanácsba és aki a mostani választásokon hátat fordított a Magyar Pártnak. Tehát csupa liberális kortesekből álló interimár-bizottságot neveztek ki Ermihályfalvára. Érdekes, hogy a helyi hatóságok ellenezték a tanácsfeloszlatast, de a liberális kortesek hatalma és befolyása erősebb volt és azok előtt még a prefektusnak is meg kellett hajolnia. Szépen néz ki Ermihályfalva.

Tegyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
Germandrée
szappannal

K Ö Z G A Z D A S Á G

Objektív értékelmélet

Irta: dr. Silbermann Jenő

— Befejező közlemény —

Itt nincs ellentmondás a dialektikák u. n. fejlődési törvényével, sőt az a reciprok determinizmus, amely akció és reakció ellentéte, ember és természet, ember és ember között motorikusan működik, éppen ennek az egyetlen abszolút-nak, a munka, az energiaérték összemérhetőségének állandóságában jut matematikai kifejezésre. Ez a törvény a fejlődés irányítója. Minden mozog, panta rei, mert úgy illeszkedik azonosságok és ellentétek szerint, hogy az energia (abszolútum) állandó maradjon.

A társadalmi mechanikában sincs *perpetuum mobile*, ezt fejezi ki az említett maximum. Tehát semmilyen termelési rendszerben nem lehet a profit-halmozás határtalan, hanem előbb utóbb fölmondja az ilyen programmal vezetett gazdasági gépezet a szolgálatot.

Nem valószínű azonban, hogy a tőkés rendszer lejáráásával magának az emberi társadalomnak is megszűnt volna a történelmi értelme. A tények bizonyítják, hogy nem. Megújodik, mint annyi más-szor és mindig jobban és jobban közeledik az objektív értékelés rendszeréhez, amely nem állít abszurd követeléseket az emberrel szemben a profit, a pénz és a hatalom tekintélyének szentségéért.

Alapjában véve mindegy, vajjon tudatos reformok, vagy a társadalmi ellentétek forradalmi kioldása egyensúlyozza objektíven a helyzetet, hozzá hozzáhangba a természeti, a technikai, gazdasági tényeket a társadalmi vonatkozásokkal. A szerszámok és igazságok nem halnak meg, az emberiség sem.

Az objektív értékelés nem tűrheti meg a korábbi értelemben vett pénz fogalmát sem. Az eddigi pénz kitüntetett minőségű áru (arany) és nem az értékek, hanem az árak és bérek mérője volt. Ezt az ár-mérőt súlyban, gramm aranyban képzeltek el. Hatalmi relációkat szubjektíven mért le. Az abszolút értékmérő csak az energiaszeton, tehát kilowatt, lóerő, stb. lehet. A teljesen objektív értékcseré (áru-, vagy munkaérték-csere) kizárja a profitot, vagy legalább is áll az, hogy a lehetőleg objektíven szabályozott értékcseré oly mértékben korlátozza, hogy a profit-halmozás okozta katasztrófális válság csak igen hosszú idő múlva következne be és időközben mindig van mód utanszabályozásra. A termelés és a fogyasztás közötti egyensúly, tehát az értékek objektív cseréjén kriteriumait több ízben hangsúlyoztuk. A mai „etikai” keret normáinak különösebb megváltoztatása, tehát végsőkéig kielezett társadalmi küzdelem nélkül, azaz maximális szűken-szűken reformsorozat oldhatná meg a válságot:

1. Energia-pénz (az arany, stb.) mellőzése.
2. Permanens infláció a termelés fokozásának arányában.
3. A kamat maximálása.
4. Az elsőrendű fogyasztási cikkek árának maximálása.
5. A házbérek maximálása.
6. A vasuti, postai, általában közlekedési díjak stb. objektív értékelése és maximálása.
7. A vámok törlése, a trösztök, kartellek leépítése, minden ilyen jogtalan koncesszió megszüntetése.
8. A nemzeti bankok államosítása.
9. A munkabérek minimálása.
10. A munkaidő maximálása.

Az infláció a maximálások és minimálások méreteit mindig, minden esetben, minden termelő ágra az objektív értékelés, az összes körülmények tekintetbevételével szabja meg.

Ily módon kerülnek munka, áru és pénz, termelés és fogyasztás egyensúlyba, amely természetesen a technika fejlődésével ugyan változik, ámde e változással folyton számot tartva a maximálás, a minimálás és az egyébként permanens (állandó) infláció mértéke is lépést kell, hogy tartson.

Kétségtelen, hogy mindez végső konklúzióban a régi és mai rendszer szükcsezzív leépítését jelenti, ámde kevésbé drámai és könnyen kompenzálható megváltoztatások árán, míg az a folyamat, amely előbb-utóbb utat fog törni magának, fölösleges véráldozatokat fog követelni. Más kérdés az, vajjon a legszerűsebb reformprogram megvalósítása nem-e még nehezebb feladat a regresszív erők ellenállása miatt, mint az orkán felidézése? Ma még nem tudjuk, a holnap eldönti.

Nézetem szerint fájdalmasabb, ha embereket kell feláldozni az elveknél, mint elveket az emberekért. Am akárhogyan is hőpölyögjön a történelem folyamán, az exact közgazdaságtan igazságain az nem fog változtatni, hogy milyen lírai állásfoglalást fognak egyesek tanusítani. Régi történelmi igazság az is, hogy néha a tévedések és eltévelyedések tömkelegén ragódik az emberiség míg az igazságok fölismerésének birtokába jut. Mert az elmentés hit is előre hajt.

Ez aztán az üzlet...

Hétszázmillió darab tojást szállít most Románia Németországba és Svájcba

Az exportőr darabonként legalább három lejt keres

Ma már falun is három lejt kérnek egy tojásért

Brassó, január 9.

Az utolsó hetekben hihetetlenül megrágtak a tojás. Nemcsak a városokból, de már faluról is, — így éppen ma a csi-ki falvakból, — azt a jelentést kapjuk, hogy ott a tojásért darabonként 3—3.50 lejt kérnek, ami azt jelenti, hogy város-helyt a tojás ára lassan-lassan legalább négy lejre emelkedik. Valóban Temesvárról már azt jelentik, hogy ott a tojásért darabonként négy lejt is kérnek.

Ezt a tojás-drágulást általában azzal indokolják, hogy hidegek vannak és így természetesen kevesebb a tojás, másrészt pedig, hogy a karácsonyi ünnepek alatt nagy volt a kereslet és így, ennek megfelelően emelkedett a tojás ára is.

Mindkét áremelő tényező valóban hatással volt a tojás árának emelkedésére, de nem ezek a tényezők voltak ennél az áremelkedésnél a döntőek.

Az áremelkedést az idézte elő, hogy az előző kormány hétezer vagon tojásra adott kivitel engedélyt. Ha csak hozzávetőlegesen is ki akarjuk számítani, hogy ez a hétezer vagon tojás a gyakorlatban

mit jelent, úgy tudnunk kell, hogy egy-egy tojás súlya mintegy tíz deka. Ez azt jelenti, hogy egy kilóra 10 tojás megy, azaz százezer darab tojás tesz ki egy vaggont. Hétezer vaggonról lévén itt szó, hétszáz millió darab tojást vásárolnak most össze az exportőrök és ez az oka annak, hogy a belföldi fogyasztásban a tojás ára hihetetlenül emelkedett.

Az export ellen senkinek semmi kifogása sem lehet. Romániának éppen az a baja, hogy különböző politikai okokból és azért, mert a politika megnehezíti az előnyös kereskedelmi szerződések kötését, nem tud exportálni. Örömlünk kell tehát annak, hogy ha átmeneti belföldi drágulás mellett is, de legalább pénzhez jut a tojás-export után a mezőgazda.

De akkor jusson is pénzhez. A tojást e percben Németországba és Svájcba exportálják a kereskedők és a romániai tojásért nekik fantasztikus árat kapnak. A tojás külföldi ára darabonként 15 lejtnek felel meg. Ebből az árból, ha levonjuk belőle a szállítási és vámköltségeket, akkor is legalább három lejt haszon marad darabonként.

Ezt a hasznot sokaljuk — egy kissé. Ebből a három lejből vagy a falusi termelőnek kellene valamennyit juttatni, vagy a városi fogyasztónak, de igazán nem megy, hogy 700 millió darab tojásból néhány exportőr két milliárd lejt keres-sen.

Azt ugyebár mondani sem kell, hogy a nagy tojás-export üzlet kedvéért a szállítók vásárlási kartellbe tömörültek és ez az oka annak, hogy a tojás ára átlagban csak — három lejt. Nem fizetnek a termelőknek többet és így a városnak is ennyit kell fizetni.

Egyszerűbb és igazságosabb lenne, ha a kormány arra kötelezné az exportőrt, hogy csak az esetben vihet ki tojást, ha a kivitt mennyiségnek megfelelő mennyiséget a belföldi piacon is olcsó áron elhelyez.

Ha az államnak szabad a mai uralkodó gazdasági rendszer mellett a termelést, a fogyasztást, a bevitt és kivitelt irányítani, akkor irányítsa ilyenkor is, amikor a falu a tojásért aránylag keveset kap és amikor a város a tojásért aránylag sokat fizet.

Az új kisántant gazdasági szerződés szerint

Csehország kétmilliárd lejt értékű terményt vesz át Romániától és Jugoszláviától

A bevitt terményt Csehország nem használja fel, hanem tovább eladja

Prága, január 9.

A Mek jelenti: A kisántant államai között folyó gazdasági tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy eddig már közel 400 millió csekkorona, kétmilliárd lejt értékű árucseraforgalom képezi a tárgyalások anyagát. Eddig még nem egyeztek meg abban, hogy mily módon és milyen arányban osszák fel egymás között az árumennyiségeket.

Eddig mintegy 18 ezer vagon búzáról, 20 ezer vagon tengeriről, 80 ezer darab sertésről, nagyobb mennyiségű szalonnáról, gyümölcsről, borról és fáról folynak a tárgyalások.

Az eddigi tervek szerint a búzát átoeszik ugyan, de nem viszik be az országba, hanem a határon raktározzák el, esetleg tovább eladják. A többi áru és mezőgazdasági termény elosztásáról később fognak tárgyalni.

Ez a nagyon érdekes jelentés végre bepillantást enged abba a megoldási lehetőségbe, amelyet a cseh gazdasági tényezők terveznek. Csehország azért nem tudta eddig politikai szövetségeseit, Jugoszláviát és Romániát gazdaságilag is támogatni, mert az ország saját agráriusainak el-lenállását le nem törhette.

Csehországban a mezőgazdasági osztályok teljes romlását jelentette volna, ha

az országba „ráeresztik” a román és jugoszláv terményfeleslegeket. Ezt a problémát a cseh politikusok — amint ebből a jelentésből kitünik — úgy oldják meg, hogy felszárrolják ugyan a szövetséges agrárállamok terményfeleslegeit, de azt nem használják fel, hanem — esetleg veszteséggel is — kereskedelmi szerződésük lehetőségei mellett külföldre tovább eladják.

Moszkvában folytatják az angol-orosz tárgyalásokat

London, január 9.

Az angol-orosz kereskedelmi tárgyalásokat, amelyek az orosz követelések teljesíthetetlen-sége miatt megszakadtak, a közeli napokban folytatni fogják, de nem Londonban, hanem Moszkvában. Az angol kormány az előzetes megbeszélések során továbbra is elutasította minden végleges szerződés megkötésének ter-vét, mindaddig, amíg az adósságok kérdését gyökeresen nem rendezik.

A londoni megbeszéléseken egyébként már lényeges közeledés történt az ugynevezett „Lena Goldfields” kérdésben is, amennyiben az oroszok az eredetileg 1 millió font sterlingben felajánlott kártérítés összegét, hosszas vonakodás után, 2 millióra emelték fel, míg az angolok 3.5 millió fontot követelnek.

SZEDHET-E A MUNKASZÍVTOSÍTÓ MUNKÁNKÜLTI SEGÉLYT?

(Temesvár.) A temesvári Kereskedők Egyesülete táviratilag tiltakozott az ellen a követelés ellen, hogy a kereskedők a betegséglé-zőnek egyszázalékos munkanélküli segély hozzájárulást fizessenek. A temesvári kereskedők azt követelik, hogy a munkaügyi minisztérium a betegséglézőnek ezt a jogát helyezze hatá-lyon kívül. Azzal indokolják kérésüket, hogy ők társadalmi úton hozzájárulnak a munkanélküliek segélyezéséhez és így semmi értelme sincs, hogy a betegségléző is szedjen tőlük e címen összegeket.

* Köszönet. A helybeli zsidó Nőegyletnek nevében hálás köszönetünket fejezzük ki mindazon nemes emberbarátoknak, valamint tagjainak, kik meleg szeretettel karolták fel kérésünket és hozzájárultak, hogy szegényeinknek meleg ruhát tudjunk adni. A következő cégeknek nyugtázzuk adományaikat: Czink és Werzár, Zernesti Papirgyár, Aradi textil, Ageco, Bohusi posztógyár, Klinger szövőgyár, Sepsiszentgyörgyön, Botfalusi cukorgyár, Holdegräber és Huttmann, Schütz W. utóda, Neumann cég, Révész József, Josif Katz, Stern, Blatt Mihály, József Marcel, Kertész testvérek, Cersó cipőüzlet, Appel Samu, Appel Izidor, Wächter és Braun, Schachner Hermann, Engelmann Leoné és Deutsch Árminné.

EMBER A HÍD ALATT

Indig Ottónak, a kiváló színműrónak e híres új darabját adja elő a brassói unitárius nőszövetség a templomépítés javára az „Astra” (Apolló) termében, január hó 16-án, kedden este pont 9 órai kezdettel. Jegyek előre az unitárius lelkesi hivatalban, Rózsater 10. szám alatt váltóhatók.

MASZKABÁL

A brassói önkéntes tűzoltóegylet, felszerelésének kiegészítése javára, 1934. február 10-én, szombat este maszkabált rendez az óbrassói iskola nagytermében, melyre felhívja az egyület tényleges és pártoló tagjainak, valamint barátainak és jóakaróinak figyelmét. A kitűzött célon kívül kellemes szórakozásokról, jó zenéről, stb. gondoskodik a rendezőség.

BRASSÓI SZÉKELY TÁRSASÁG ELŐADÓESTÉLYE

Pezsgő élet lüktet a Brassói Székely Társaság múlt év őszén megnyílt egyesületi helyiségeiben. Ennek a mozgalmas életnek központjából emelkednek ki az előadóestélyek, melyek az iparosság és a magyar társadalom képzését célozzák. Szombaton este tartotta a társaság második ilyen estélyét, melyen megint olyan nagy közönség jelent meg, hogy annak befogadására szűknek bizonyultak az egyesület tágas terméi. Szabó Béni ügyvezető elnök nyitotta meg és zárta be az estélyt. Meisel Rezső alelnök a társaság tanoncoktatási programját ismertette. Rámutatott arra, hogy ezt a már évek óta folyó áldásos munkát ki fogják szelészíteni és rendszeresebb keretek közé szabják. Terve van véve a számtannak, ügyiratok készítésének, irodalomnak és történelemnek iskolászerű tanítása, valamint az erkölcsi oktatás kimélyítése. E célból a társaság felkéri a tanonctartó mestereket, hogy tanoncaikat engedjék rendszeresen el a templomba és a társaság oktató délutánjaira. Nagy tetszéssel fogadta a közönség Debreczy Béla dr.-nak, a társaság ügyészenek komoly és egészen időszerű előadását a mai gazdasági helyzetről. A kiváló közgazdász ismertette az ipar és a kereskedelem kifejlődését, majd rátért a mai nyomasztó helyzetre, hogy aztán ennek a gazdasági válságnak okait kutassa. A gépek szerepének és hatásának szakszerű ismertetése élénk színekkel írta bele a lelkekbe a mai kor megoldandó gazdasági kérdéseinek követelményeit. A közönség zajos tapsokkal honorálta a szép és értékes előadást. A hivatalos rész lezajlása után társasvacsora következett, mely az éjféltutáni órákig a legkellemesebb hangulatban tartotta együtt a társaságot.

Apróhirdetések

Szavanként 1 lej, vastag betűvel 2 lej. — Legkisebb hirdetés 20 lej

Atköltözés miatt áruraktáramat kisebbitem Ha olcsón akar vásárolni, keresse fel üzletemet. Révész József textilereszkedő, Lencsör.

Elegánsan butorozott szobák, penzióval, vagy anélkül, kiadók. Springer-Penzió, Brassó, Jorga-utca 2. I. 133

Két-három elegánsan butorozott szoba, fűdősobával, konyhával, azonnalra kiadó. Weissmans mérnök, Jorga-utca 2. I. 184

SEZLONOK, MATRACOK, jutányosan beszerezhetők, mindennemű kárpitosmunkák, Gersch, Brassó, Hosszu-utca 39. 14170

Úgyes leánykát tanulónak, önállóan dolgozó segédet felvesz női és gyermekruha szalon. Brassó, Rózsater 9. Nagy állóükröt vennék. 1109

Eladó ház, üzlethelyiséggel, nagy kerttel és mellék kis házzal. Érdeklődni lehet Paizs Árpád, Brassó, Fekete-utca 49. 1111

Kedves, Kényelmes Kundschaft! Képeit Kéretezze Kővárinnál, Kut-utca 47. Kérésére Küldöm. Kollektívával Kegyedhez Küldöm. 139

* UTMUTATÓ. A KETTŐS KÖNYVVEL gyors és könnyű elsajátítására. Nincstöbbé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai igyelembe véve. Kisebb. kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 39 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lej és póstafordultával megkapják a könyvet.

ASTRA
MOZGÓ
BRASSÓ

A legnagyobb filmszenzáció!
A newyorki Metropolitan Opera és a bécsi Staatsoper világhírű művésznője
JERITZA MÁRIA szenzációs filmalkításában:
Alexandra nagyhercegnő
Zenéjét szerette Lehár Ferenc. — Többi főszereplők: Paul Hartmann, Leo Slezak, Szőke Szakáll, Walter Jansen.

Strat prefektus felhívása a megye lakosságához

Brassó, január 9.

Az ostromállapot kihirdetésével egyidejűleg Brassó megye prefektusa — amint azt annak idején megítuk — elhatározta, hogy Brassóban és a megye területén, a melyet az ostromállapot megkímélt, különböző rendfenntartó intézkedéseket fogantatott.

Ennek a határozatnak megfelelően a vármegyei prefektura ma délelőtt az alábbi rendeletet adta ki:

„Mi, Strat Joan, Brassó megye prefektusa, a közigazgatási törvény 280-ik paragrafusa, továbbá a belügyminisztérium 162—1934 számú rendelete, valamint a fegyverviselés és eladás szabályozásáról szóló törvény 22-ik szakasza alapján, az általános közrend és közbiztonság érdekében elrendeljük:

1. Brassó város és megye mindazon

lakói, akik fegyverviselési engedély nélkül bármilyen fajta lőfegyverrel rendelkeznek, kötelesek fegyvereiket január 14-ike este 6 óráig bejelenteni és a fegyvereket beszolgáltatni.

2. A fegyverek bejelentése és beszolgáltatása nyugta ellenében történik. Brassó polgárai ennek a kötelezettségnek a brassói rendőrközpontban, a megye közsegeiben lakók pedig az illetékes csendőrőrsnél tesznek eleget.

3. Jelen rendelkezés kihágóival szemben a fegyverviselés szabályozásáról szóló törvény 32-ik szakaszában előírt büntetési maximumát fogják alkalmazni, fegyvereiket pedig elkobozzák.

Brassó város rendőrközpontja, a brassói csendőrpáncsnokság, a kerületi rendőrfőnökök és csendőrőrsök, vala-

Be kell szolgáltatni az engedélyezellen fegyvereket

Felülvizsgálják a fegyverviselési engedélyeket

mint a közbiztonsági intézmények összes tisztviselői kötelesek jelen rendelkezés végrehajtásáról és a megfelelő ellenőrzésről gondoskodni. Brassó, 1934. január 5. Strat prefektus”.

A fenti rendelkezés kibocsátásáról értesítették a megye összes csendőrőrsait a holnap nap folyamán pedig a rendeletet falragaszokon is közzéteszik. A belügyminisztérium intézkedéseinek megfelelően a fegyverviselésre vonatkozó intézkedést a hatóságok a legkíméletlenebbül kötelesek keresztül hajtani.

Néhány napon belül — értesüléseink szerint — a vármegyei prefektura újabb rendeletet fog kiadni az összes fegyverviselési engedélyek felülvizsgálására. Erre vonatkozólag most folynak a megfelelő előkészületek.

Egy fiatalasszony titokzatos öngyilkossága a Rakodó vendéglőjében

Vadászfegyverrel lönte agyon magát
Epure Mária

Brassó, január 9.

Megrázó és részleteiben különösen végrehajtott öngyilkosság történt vasárnap este 7 órakor a Rakodó-vendéglőben. Az öngyilkosság áldozata Epure Mária 27 éves özvegyasszony, aki a Rakodó-vendéglőben vadászfegyverrel agyonlőtte magát.

Az öngyilkos asszony férje már évekkel ezelőtt meghalt. Özvegyen maradván az asszony, sógorához, Toma erdőőrhez költözött, aki egyébként a Rakodó-vendéglő tulajdonosa is. Az asszony különösebb izgalmaktól mentesen élte napjait sógora házában. Az utóbbi napokban váratlanul ideges lett és meglehetősen nyugtalanítóan viselkedett.

A házbellek azonban nem igen tulajdonítottak különösebb fontosságot az özvegyasszony magatartásának, mert azt hitték, hogy mindössze csak muló idegességről, vagy pedig rossz hangulatról van szó.

Epure Mária tegnap délután a sógora családjával volt együtt.

Hat óra felé eltávozott azzal, hogy valami dolga van. Bement sógora szobájába, elővette annak vadászfegyverét és azt megtöltötte, azután átment az egyik földszinti szobába, hogy véget vessen életének.

Az asszony levette jobb lábáról a cipőt, lehúzta harisnyáját, úgy, hogy egyik lábára me-

zítlában maradt. Ezután letült egy székre, beállította a fegyvert, amelynek csövét szívének szegte.

Mezítelen jobb lábának hüvelykujjával megrázta a fegyver ravaszát, egy dörrenés hallatszott, a következő pillanatban pedig az asszony átlőtt szívével, holtan bukkott a padlóra.

Ilyen helyzetben találtak rá a szerencsétlen asszonyra a hozzátartozói. A tragikus öngyilkosságról azonnal értesítették a hatóságokat. Ma délelőtt kiszállott a helyszínre Radu Pascu főügyész és Birckle Sándor dr., hivatalos törvényszéki orvosszakértő, aki megállapította, hogy

a golyó pontosan az asszony szívébe fúródott és azonnal halálát okozta.

Tekintve, hogy bűntény esete nem fogható fenn, az ügyészség megadta az engedélyt az asszony eltemetéséhez. Az öngyilkos asszony semmiféle levelet nem hagyott hátra és így öngyilkosságának okát teljes homály fedi. Nincs kizárva, hogy reménytelen szerelem vitte erre a végzetes elhatározásra. Ebben az irányban azonban a vizsgálatnak mindeztől semmi konkrétumot nem sikerült megállapítani. A nyomozás tehát most elsősorban a tragikus öngyilkosság tényleges okát igyekszik megállapítani.

A prázsmári gyilkosság megdőbbentő részletei

Eddig nem sikerült a gyilkost kinyomozni

Brassó, január 9.

Lapunk legutóbbi számában röviden beszámoltunk arról a titokzatos gyilkosságról, amely Prázmár községben történt. A gyilkosság áldozata — mint ismeretes — özvegy Stenner Györgyné.

A brassói hatóságok a prázsmári csendőrség segítségével az ünnepek alatt is folytatták a vizsgálatot, de mindeztől semmi közelebbit nem sikerült megállapítani, mindössze csak a borzalmas gyilkosság egyes részleteit tisztázhatták.

Stenner Györgyné 47 éves volt, férje az elmúlt év októberében halt meg. Szép kis vagyonkát hagyott hátra, amelyből felesége nyugodtan élhetett volna élete végéig. A nő teljesen magánosan élt. Senkit sem engedett közel magához. Rokoni és hozzátartozói nem igen voltak. Mindössze csak egy fia él, Stenner György, aki a Naszódmezőben levő Jehia községben néptanító.

Számos tanút hallgattak ki. Ezek előadták, hogy az asszony többször eldicsekedett vagyonával. Kiementette hogy egy-

millió lej készpénze van. De a pénzt nem meri a bankba tenni, mert attól tart, hogy soha sem kapja vissza. Ezért úgy elrejtette, hogy egy egész század csendőr sem találhatná meg.

A pénz létezéséről azonban soha senki nem győződhetett meg, mert a házába senki nem járt. Mindössze csak egy ember: Liehn Johann prázsmári szász ember, aki a szolgálai teendőket látta el. Ez a Liehn nem lakott az özvegnél, hanem csak bejárt oda dolgozni.

A tanuk előadása szerint a véres gyilkosság estéjén féltíz óra felé az özvegyasszony lakásában világosság volt, sőt a járőrelők megfigyelték, hogy az asszony valakivel beszélget. Az ügy feltűnt a szomszédoknak, mert tudták, hogy az özvegy sem nappal, sem pedig este nem szokott látogatókat fogadni. Üzleti kérdésről sem tárgyalhatott, mert az asszony a környék legfukarabb gazdagjának hírében állott.

A községben, a gyilkosság ideje alatt, táncmulatság volt. Innen tértek haza há-

romnegyed 11 óra felé Hergheș Katalin, Hergheș Rozi és Kaiser György, akik Stennerné szomszédságában laktak. Amikor a ház elé értek, az udvarról segítségkiáltások hallatszottak:

— Tedd le a kapát... Ne ölj meg!...

Stennerné hangja volt. A szomszédok a segítségkiáltások hallatára megdöbbenve igyekeztek az asszony segítségére. De hiábavaló volt minden próbálkozás. A háznak ugyanis teljesen bedeszkázott, hatalmas tölgyfakapuja van, amely zárva volt.

Az utcán levő szomszédok hasra feküdtek és a kapu alatt leskelődtek be a ház udvarára. Itt különös jelenetek voltak szemtanui. Stennerné ott térdelt a földön, a kapunak háttal pedig egy férfi állott, akinek az alakját nem láthatták.

A férfi egy kapával többször fejbe vágta az asszonyt, aki igyekezett az ütéseket kivédni és közben segítségért kiáltott.

A látványra Kaiser György, a tragédia egyik szemtanuja irtózatossá erővel rázni kezdte a kaput és hangosan ordított:

— Ne öld meg, mert ha bemegyek, agyonverlek. Nyisd ki a kaput. Hagyd el a szerencsétlen asszonyt.

A merénylő erre megijedt és menekült, de

előbb kirántotta revolverét és a vérében fetregő asszonyt agyonlőtte.

Nehogy magához térhessen és elárulhassa merénylőjét.

Nagy későn sikerült csak felnyitni a hatalmas tölgyfakaput. Az özvegy asszony azonban ekkor már holtan feküdt, néhány méterre a kaputól. Valószínű, hogy amikor a merénylő először támadt rá, a kapu felé menekült és így érték az első ütések, amelyektől térdre rogyott. Védekezni próbált, de a gyilkos erősebbnek bizonyult.

Radu Pascu főügyész elsősorban Liehn Johann szolgálai szerepét próbálta tisztázni. Liehn ugyanis tökéletesen ismerte a házat és a járását és nyilván tudott arról is, hogy az asszony hol tartja pénzét. Liehn kihallgatása során előadta, hogy a pénztől mit sem tud. Estefelé, munkája végeztével hazament és családjával körében töltötte az estét. A tanuk Liehnnek majdnem percnyi pontossággal igazolták alibi-jét. Ennek tulajdonítható, hogy Liehnt, kihallgatása után szabadon engedték.

A tragédia szemtanui nem tudnak pontos személyleírást adni a gyilkosról, mert nem láthatták teljes alakját. A főügyész kérdései főleg oda irányultak, vajjon a meggyilkolt özvegy, védekezése közben, valamilyen nevet is kiabált-e? A tanuk azonban nem hallottak semmi nevet, csak segítségkiáltásokat.

SPORT

Csikszereda jégkorongütői lehangorok a kolozsvári Univerzitát

Első nap 4:0, második nap 4:1-re verték a székelek a kolozsvári diákokat

Csikszereda, január 9.

A csikszeredai CSC jégkorongütői január hatodikán és hetedikén a kolozsvári U. csapatát látták vendégül. A két nap két mérkőzést bonyolítottak le a csapatok. Csik ez alkalommal bebizonyította, hogy a jégkorongütőben tartani tudja azt a vezetőszerepet, melyet két év alatt erős munkával kivívott.

Az U. tavaly óta igen sokat fejlődött. Új, gyakorlott játékosai is vannak a csapatnak, meglátják az erős edző munka. A csapatok mindkét napon igen jó jégviszonyok között bonyolították le mérkőzéseiket.

Már az első nap kitűnt a CSC nagy fölénye. Mind a három harmad hatalmas iram mellett zajlott le. Mindkét fél erős tempót diktált, de a játék inkább az U. kapuja előtt folyt. Mindennek dacára az első harmad eredménytelensége után a CSC csatárai a második harmadban egy, a harmadik harmadban pedig három korongot juttattak a hálóba. Első nap végére eredménye 4:0.

A második nap Lőrincz bíró kezdőfüttye után látszik, hogy az U föltétlenül ki akarja köszörlülni kudarcát. Támadást-támadás után vezet a CSC ellen, de csatárai alig jutnak a felpályán túl. A gyakorlott csikiak szerelnék, elveszik a korongot s gyönyörű összjátékban viszik az U kapuja felé. Ezután már az egész harmad a kolozsváriak kapuja előtt

A magyar csapatok turaeredményei

A magyar csapatok egyrésze még mindig külföldön turázik. A szombati és vasárnapi eredmények a következők:

ULM: Ferencváros—Ulm válogatott 5:2 (2:0)

MEGHARA-AUGUSTA (Olaszország): Budai „11”—helyi válogatott 5:1 (1:1).

TOURS: Kispeszt—C. S. Tours 7:0

CONSTANTINE (Északafrika): Újpest—A. S. Constantine 18:0 (9:0). Góllövők: Jávör 5, Kocsis 4, Ávár 3, Pusztay és Tamásy 2—2, P. Szabó és Seres 1—1.

STUTTGART: Ferencváros—stuttgarti Kickers 2:0 (0:0). A gólokat Toldi lőtte.

MESSINA: Budai „11”—A. S. Messina 1:1 (1:0).

A román csapatok turaeredményei

A Franciaországban turázó nagyváradi csapatok, a NAC és a Crisana, nem jártak vala-

mi jól anyagi szempontból a turával. Szombati jelentés szerint a 3 heti külföldi csatangolás alatt összesen csak 5—5 mérkőzést játszottak. Érthető, hogy 3 hét alatt, 5 mérkőzés mellett, nehéz megtalálni a számítást.

A NAC legalább erkölcsi sikereket hoz hazá, amennyiben 5 meccsből négyet nyert s csak egyszer vesztett Strassbourghban. Adott 26 gólt, kapott tizet. Viszont a Crisana csak háromszor győzött s kétszer eldöntetlennel kellett beérnie. Adott 20 gólt és kapott hetet.

Nagyváradról a két csapat újabb turaeredményeit jelentik: LORIENT: NAC—Lorient 4:0. Góllövők: Rónai 2, Bodola és Kocsis 1—1. Ha Hollandia nem fogadja a NAC-ot, úgy a héten a Bretagnében játszanak.

FIVES: Crisana—S. C. Fives 3:3

A BUKARESTI TELEFONKLUB turázó jégkorongütő csapata a tátrai körmérkőzésen a következő hízegő eredményeket érte el:

Telefonklub—I. C. Pilsen 3:3 (1:1, 1:2, 1:0).

Telefonklub—V. S. Brna 4:1 (1:0, 2:0, 1:1).

Telefonklub—Glória (Prága) 1:1.

A BUKARESTI TELEFONKLUB

turázó jégkorongütő csapata a tátrai körmérkőzésen a következő hízegő eredményeket érte el:

Telefonklub—I. C. Pilsen 3:3 (1:1, 1:2, 1:0).

Telefonklub—V. S. Brna 4:1 (1:0, 2:0, 1:1).

Telefonklub—Glória (Prága) 1:1.

A budapesti BBTE az új tátrai fűredi jégkorongütő tornán a Tátrai Sportklubot 3:0 arányban verte, viszont a Tropauer Eislaufverein (Tropau), 3:0 arányban vereséget szenvedett.

Ujabb jelentés szerint a torna végére eredménye a következő: 1. Slávia (Prága), 2. Tropauer Eislaufverein (Tropau), 3. BBTE (Budapest), 4. Telefonklub (Bukarest).

A harmadik és negyedik hely kérdése a BBTE és Telefonklub közti mérkőzésen dőlt el, amelynek eredménye 3:0 a budapestiek javára.

AZ ORSZÁGOS ASZTALI-TENNISZ-VERSENY

január 6-án kezdődött Temesváron. A csapatversenyben a kolozsvári Haggibor kitűnő együttes győzött. A csapatverseny helyezési táblázata:

1. Haggibor (Kolozsvár), 2. NAC (Nagyvárad), 3. Hakoah (Arad), 4. Aurora (Bukarest), 5. Makkabea (Bukarest), 6. CFR (Temesvár), 7. TAC (Temesvár), 8. Kadima (Temesvár), 9. Ivria (Brassó).

Az egyéni verseny döntőjébe a következők jutottak be: Steiner és Goldmann (NAC), Grünwald és Izaci (Aurora), Erős és Goldberger (Haggibor), Pante (Hakoah).

KOLOZSVÁRON KORCSOLYVERSENY

zajlott le vasárnap a KKE rendezésében. A verseny szépen sikerült. Az 500 méteres gyorskorcsolyázás győztese, Papp László (KKE) 51.9 mp idővel. Második Wartenberg György (TC) harmadik Papp Béla (KKE). Az 1500 méteres távon ugyancsak Papp László győzött 2:52.6 idővel, második itt is Wartenberg György, s harmadik Papp Béla.

ARADON VIVÓVERSENY

volt a Hakoah rendezésében, amelynek győztese, 6 győzelemmel, Mózes Jenő (Haggibor) lett.

MIKLÓS KIRALYI HERCEG

mint Bukarestből jelentik, a romániai sportélet szervezője lesz. Ezt a megbízást magától az uralkodótól kapta, aki mindig is érdeklődött a romániai sportügyek jömenetele iránt. Miklós herceg már el is készítette egy tervezetet, amelyet Károly király elé terjesztett jóváhagyás végett. A tervezet részleteiről eddig alig tudni valamit, mindössze annyi szivárgott ki, hogy egy központi sportszervezet létesítenek Miklós herceg elnökletével s ez a szerv ellenőrzést gyakorol az egész ország sportélete felett. A tervezet kidolgozásában a hercegnek Manolescu tábornok segítségével.

Miklós herceg különben Manolescu tábornokkal együtt néhány nappal ezelőtt elutazott. Szt. Anton-Arlbergbe, ahol a sísportot és a síoktatás szervezését tanulmányozza.

MEGBIZHATÓ
MÁRKA

Kétségtelenül az alatt ismertetett orvosság. Ez egy szerencsés vegyi összetételű gyógyszer, amelynek használata után az ideges fájdalmak nagyon rövid időn belül enyhülnek, sőt teljesen el is múlnak. Ez a gyógyszer a többi elterjedt, amelyek a szívnak ártanak, a szervezet egyetlen részét sem támadja meg. Azoknak, akiknek főfájásuk, vagy bármily más ideges fájdalmuk van, azt tanácsoljuk, hogy állandóan maguknál legyen a

QUADRONAL

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában

Brassói cég világhírű

író- és számológép

képviselője keres a helyi piacra műhellyel bíró ügyes üzleti szakembert, kinek bizománly rektárt is adna Cimeket „211” jelígere a kiadóba kérek.

Felvezünk

komoly, rutinirozott utazó!

Erdély részére, aki parfümeriákba jól be van vezetve és tud románul, németül, magyarul.

Vilchery Bucuresti.

Str. Armeneasca 22

Írásbeli ajánlatokat kérünk v. személyes jelentkezéseket d u. 4-6 között.

100.000 felvilágosodott ember

vár erre az értékes műre, melyet orvostudós szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretneinek a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel:

Természetes gyógymód és táplálkozás

Írta: BUCSANYI GYULA dr., egészségügyi tanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A hús. Tojás. Hüvelyek. A sajt. A szénhidrátok. A zsírok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersdiéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tüdőbajoknál. A nap a közhvényél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagesere bántalmaknál. Napfürdés a gyomorbántalmaknál. Napfény a női bajoknál. A gyermekek napfürdője. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A légfürdés. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az alvás. A levegő. Idegápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vízgyógymódok. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermek ápolása az első életévben. A koplalókura. Gyümölcsek. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban előforduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Álmatlanság. Agyguta. Aranyér. Arecsaba. Asthma. Angolkór. Buskomorság. Bőrbántalmak. Belsőférgék. Belsőhurut. Csusz. Cukorbetegség. Csontszu. Étvágytalanság. Elhízás. Epékó. Farcsonzása. Fehér folyás. Gégehurut. Gerinevelő sorvadás. Gyomorbagok. Göresős havibaj. Hányás. Hasmenés. Heréggyulladás. Hólyaghurut. Hízáló gyógymód. Hőrgyhurut. Ideggyengeség. Idegbénulás. Idegzsába. Impotencia. Karbunkulus. Köszvény. Légcsőhurut. Májbagok. Méhgyulladás. Ondófolys. Orrvérzés. Orrbüz. Paralizis progressiva. Petefészekgyulladás. Sápikór. Szájbüz. Sárgaság. Székrekedés. Szódulás. Skrophulózis. Szívbagok. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Tériszony. Tüdővész. Tüdő táglulás. Vérhas. Vészegénység. Vértbagok. Vértisztító teák. Vesebagok. Vízbetegségek. Visszértágulatok. Utőérelmeszesedés, stb., stb. E má a magyar könyvpiac szenzációja. A leg többet forgatott olvasmánya öregnek és fiatalnak.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában. Ára 120.— Lei. (V dékre plusz portó).

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Biri neni

szakácskönyve a legjobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvostálya.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagu ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Prima vaddisznós kutyák, fűrészbet, tacsókókopó eladók. Bővebbet válasszhelyeggel László Zsigmondnál, Dumbrăveni. 194

Fényképészeti szaküzlet (fotolaboratórium) kibővítéséhez társat keresek. Esetleg átadó. Érdeklődni „Tőke” jelígevel a kiadóhavatalba. 196

Vendégloői konyha, cukrász, szakács, vagy perfekt gazdaszöny részére kiadó, kedvező feltételek mellett. Cim: Sft. Gheorghe, Klein et Fährndrich könyvkereskedő. 198

Használt, jókarban levő Royal-írógépet keresek megvételre. Ajánlatokat Fildermann cipőüzlet, Brassó, Kolostor-utca 23. továbbít. 1100

Bevezetett női és férfi fodrászüzlet, elköltözés miatt eladó. Cim 1106 szám alatt brassói kiadóban.

Vegyes

Lukrativ vállalatot finanszírozna, esetleg betársulna intélígens fiatal kereskedő. Megkereséseket „1934.” jelígevel Rudolf Mosse hirdetőirodába Arad. 111

Bukarest. Str. Lipscaniban fekvő legszebb áruház

női konfekció osztályát

eddig vezető igazgatója saját számlára átvenni szándékozik. Keres 300 000 lejtel társat-társnót. Tőke biztosítva Evi kereset a tőke után minimum 150 000 lej. — Ajánlatokat „Ritka alkalom” jelígevel a bukaresti kiadóba Strada Sfta Mina 9 sz alá

Kiadó, lap- és nyomdatulejdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.